

Kitą savaitę penktadienio "Darbininko" numeris išeis LDS ir "Darbininko" 30-ties metų gyvavimo sukakties paminėjimui. Tame numeryje tilps įvairių straipsnių apie LDS ir "Darbininką" ir vaizdų.

Gerb. LDS ir "Darbininko" įkurėjai, bendradarbiai, LDS apskričiai ir kuopos kviečiamos papuošti tą "Darbininko" numerį savo sveikinimais ir atsiminimais. Visus raštus prašome siųsti taip, kad Jūsų redakcija juos gautų spalį 16 d. arba prieš tą dieną. Vėliau gausi sveikinimai ir straipsniai tilps sekančiuose "Darbininko" numeriuose.

Šia proga kviečiame visus LDS narius, "Darbininko" bendradarbius, skaitytojus ir rėmėjus atvykti ir dalyvauti koncerte, kuris įvyks sekmadienį, spalį 21 d. š. m., 3 val. po pietų, So. Boston High School auditorijoje.

"Darbininko" Redakcija.
Rusijos Valdžia Bijų Svetur Būvusių Savo Kareivių

Savaitraštis Newsweek skyrė "The Periscope" iškelia faktą, kad Rusijos kareiviai, dalyvaujant Vokietijos okupacijoje, savo namus negreit matys. Jie namon negrąžinami, bet siunčiami į tolimųjų rytų kariuomenės dalis, Sibiran.

Kremlius bijąs, kad grįžusieji iš Vokietijos kareiviai nepaskleis savo nepasitenkinimą namiškių tarpe, darydami palyginimą apie gyvenimą nugalėtoje Vokietijoje, kur visokių reikalingų prekių esą gana pakankamai, o tuometarpu karą laimėjusioje Rusijoje jų nėra.

Tikra bėda likusiems diktatoriams. Jiems Hitlerio ir Mussolinio likimas, matyt visur vaidenas. Pradedama net savo kareivių bijoti.

Stalino Kultas Rusijoje

New York (LAIC) — Demokratinėje valstybėje nereikia rūpintis, kad Vyriausybę kas ypatingai garbintų, nes ji yra gyventojų daugumos pastatyta ir ji yra tikra, kad gyventojų dauguma ją remia. Kitaip yra diktatūrinuose kraštuose, kur mažą žmonių saujelę laikosi valdžioje prievarta. Čia diktatoriams svarbu nors propaganda laimėti šokių tokių prielankumą. Šitaip darė Hitleris Musolinis, šitaip ir raudonieji diktatoriai daro.

Beveik nėra "Pravdos" ar "Izvestijos" numerio, be Stalino paveikslų.

Japonijos Ministerių Kabinetas Atsistatydino

Tokio — Pereitos savaitės pabaigoje atsistatydino Japonijos ministerių kabinetas, kurio premieru buvo imperatoriaus Hirohito giminaitis kunigaikštis Higashi-Kuni.

MAKE EVERY
PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
• SAVINGS PLAN •

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

3,000 Pagerbė Šv. Pranciškų Asizietį

Boston, Mass. — Sekmadienį, spalį 7 d. trys tūkstančiai Trečiojo Ordono — Šv. Pranciškaus Asiziečio narių susirinko pagerbti ir pagarbinti įžymų šventąjį į Šv. Kryžiaus Katedrą.

J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., pasakė turiningą pamokslą apie Šv. Pranciškų, jo gyvenimą ir darbus.

Kun. Pranciškus Juškaitis, Trečiojo Ordono dvasinis direktorius, buvo subdeakonu tose iškilmingose ir reikšmingose pamaldose.

Rusija Neisileidžia Konsulatų Rytų Europon

Londonas, spalį 8 — Kaip praneša spauda, penkių didžiųjų valstybių konferencijoje, kai Rusijos užsienių komisaras Molotovas pasiūlė aptarti Vengrijos, Rumunijos ir Bulgarijos sutartis, tai Anglijos užsienių ministeris Bevin pasiūlė įsteigti minėtose valstybėse konsulatų.

Rusijos užsienių komisaras Molotovas griežčiau siai užprotestavo prieš tokią Anglijos ministerio pasiūlymą ir pareikalavo, kad Bevin pasiūlymas būtų išbrauktas iš dienotvarkės.

Rusija bijosi įsileisti konsulatų, kad tų ir kitų valstybių vyriausybės ir bendrai pasaulis nesužinotų kas dedasi Rusijos pavergtuose kraštuose.

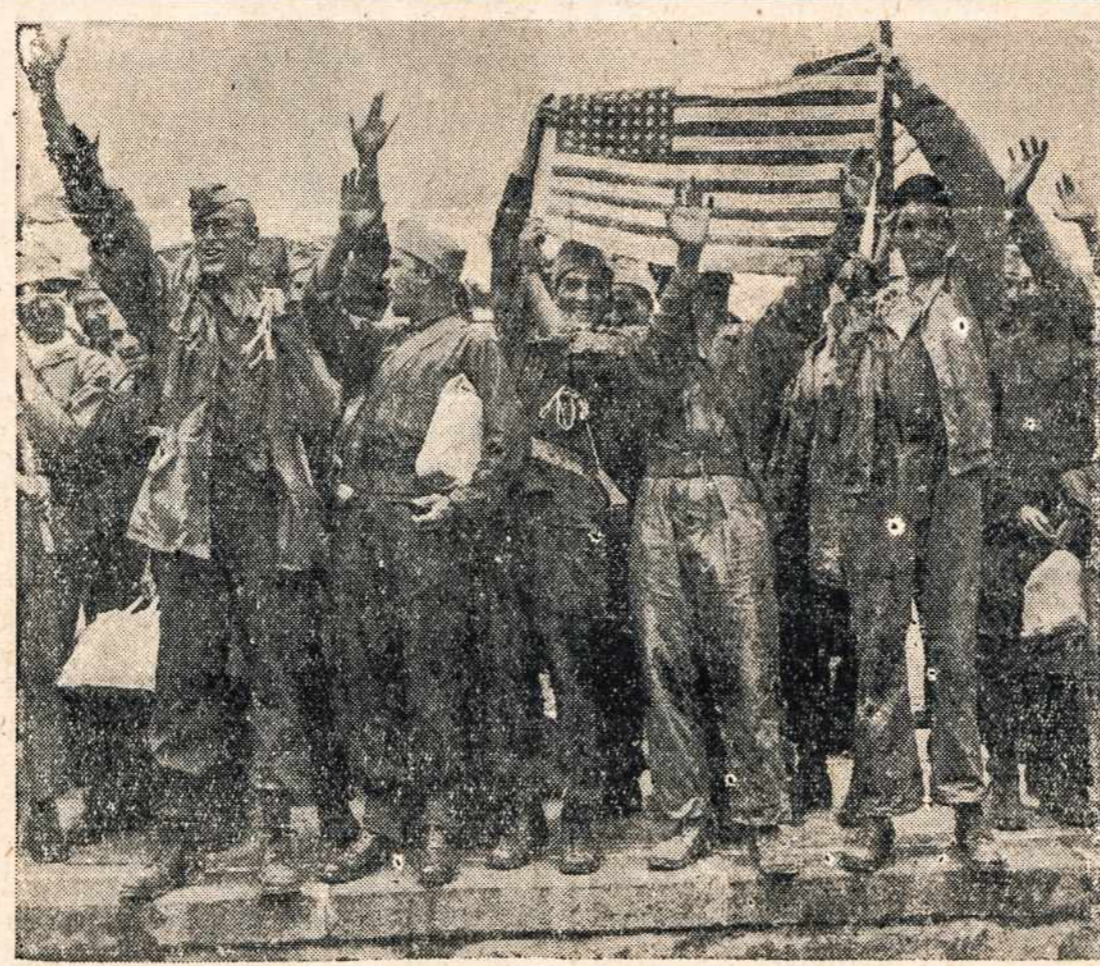
Prez. Truman Reikalauja Pasaulio Kooperacijos Sudarymui Taikos

Caruthersville, Mo., spalį 8 — Prezidentas Harry S. Truman, kalbėdamas 70,000 miniai Caruthersville Fair Grounds, įspėjo tautą, kad kelias atgal į taiką yra taip keblus, kaip kelias į pergalę. Jiš atsisaukė į visus amerikiečius, kad jie "stotų ir dirbtų įrodymui pasauliui, jog

Buvęs Japonijos ministerių kabinetas nenorėjo pildyti Gen. MacArthur įsakymų, todėl turėjo pasitraukti. Sakoma, kad dabar imperatorių Hirohito skirsiąs naują premiera.

Hess Gražinamas Vokietijon

Londonas, spalį 8 — Hamburg radio praneša, kad Rudolf Hess, kuris parašiuotu nusileido Škotijoje gegužės mėn. 1941 m., buvo gražintas Vokietijon, kur jis bus teisiamas kaip karo kriminalistas kartu su kitais 23 naciais, kaltinamais kriminaliais nusikaltimais.

Šie amerikiečiai ir britiečiai bei kanadiečiai po išlaisvinimo jų iš japonų nelaisvės, Narumi Daito stovyklos, linksmais veidais džiūgauja.

Rusai Užgrobė Aliejaus Lauką Austrijoj

Londonas, spalį 8 — Peritą savaitę Rusijos raudonoji armija Austrijoj užgrobė Austrijos Zistersdorf aliejaus lauką, kada Austrijos Renner'io valdžia atsisakė užleisti tą aliejaus lauką rusams, gavus Amerikos ir Anglijos patarimą.

Kaip žinoma, Zistersdorf aliejaus laukas buvo Amerikiečių, Britų ir Norvegų finansuojamas. Rusai pareikalavo, kad Austrija puse tos kompanijos savasties pavestų jiems. Kada Austrijos valdžia atsisakė tai padaryti, tai rusai tą savastį paėmė savo kontrolėn.

VISOJE RUSIJOJE TIK VIENA KATALIKŲ BAŽNYTĖLĖ

Roma — Nešeni čia sužino žinomą okupacijos metų Lietuvoje siautusį legacija, kuri lankėsi Sovietų Rusijoje. Deleгатų tarpe buvo ir du katalikai — Krikščionių Demokratų Partijos atstovai. Jie pareiškė, kad Maskvoje ir Leningrade tėra tik 4 ortodoksų cerkvės — atidarytos, kurias lanko po 200—250 maldininkų, daugiausia senyvo amžiaus moterys ir keletas vyrų ir jaunuolių. Ir ta ortodoksų bažnyčia, kuri vienintelė turi šokių tokių teisių, neturi teisės vesti savo religinės propagandos arba mokinti religijos, arba suteikti religinį patarnavimą už bažnyčios sienų. O visoje didžiulėje Rusijoje tik viena katalikų bažnytelė tėra atdara, kuri priklauso Pranciškų Ambasadai Maskvoje, bet kurioje katekizmo mokymas neleidžiama.

Teisėjas Rifkind Gelbės Armijai Išspresti Žydų Problemas

Washington, D. C., spalį 8 — Karo Departamentas pakvietė teisėją Simon H. Rifkind, Jung. Valstybių Apskričio Teismo New Yorko mieste, pagaloti Gen. Dwight D. Eisenhower'ui išpresti žydų problemas Vokietijoje. Teisėjas Rifkind kvietimą priėmė ir jis darbuosis Jung. Valstybių zonoje, Vokietijoje, būdamas militarės valdžios štabe.

Raudonarmiečių Kapinės Vilniuje

New York (LAIC) — Kovos ties Vilniui žuvę raudonarmiečiai karininkai palaidoti netoliese nuo gen. Černiakovskio kapo. Ant jo kapo, kaip praneša "Izvestijos", pastatytas marmuro obeliskas (stulpas).

Areštuotas Lietuvių Engėjas

New Lork (LAIC) — Birželio pradžioje lietuviai-tremtiniai Luebecke atpa-

JUNG. VALSTYBĖS-BRITANIJA SUSITARĖ PRIPAŽINTI AUSTRIJOS VALDŽIĄ

Londonas, spalį 8 — Britanija ir Jung. Valstybės susitarė pripažinti Austrijos laikinąją valdžią, kuriai vadovauja Dr. Karl Renner.

Pripažinimas Rusijos sudarytos Austrijai valdžios yra ženklas, kad Jung. Valstybės ir Anglija nori palaikyti diplomatinis

Rusija Pyksta Ant J. V., Britanijos Dėl Japonijos Ir Rytinės Europos

Stalinas Nevažiuosias Iš Sovietų Rusijos Į Trijų Didžiųjų Susirinkimą

Londonas, spalį 8 — Kaip žinoma, sovietų Rusijos propagandos mašina atsargiai skleidė idėją ne tik Rusijoje, bet ir kaimyninėse valstybėse, kad Japonijos pasidavimas principaliai buvo priežastimi raudonosios armijos įstojimas į karą prieš Japoniją. Atominės bombos svarbumas ir veiksmas rusų propagandoje buvo sumažybintas iki minimumo, ir pastangos buvo padarytos pademonstruoti, kad Japonija, suprasdama, jog tolimesnis priešinimasis būtų bergždžias, jeigu pergalinčios sovietų jėgos ją pultų, sugriuvo kaip tik SSSR paskelbė karą.

Kai kuriuose diplomatinuose rateliuose pripažįstama, kad to galima būtų tikėtis, nes militariai ryšiai, kurie buvo karo metu, jau dabar jų neberiša. Sautykiai pablogėjo pirmiausia dėl Lenkijos, vėliau dėl Balkanų, o dabar dėl Japonijos. Rusija visiškai nenori, kad Jung. Valstybės ir Anglija kištusi į rytinės Europos reikalus, būtent, į tų kraštų reikalus, kuriuos yra okupavusi Rusija. Tačiau Rusija nori turėti balsą Japonijos kontroliavime. Perdidelis Rusijos apetitas. Jung. Valstybės kariavo ir tą karą finansavo, o štai dabar ir Rusija reikalauja kontrolės Japonijoje!

Generalissimo Stalinas, užsienių komisaras Molotovas ir Vyriausiasis Sovietų prezidiumas, kaip sako, labai pyksta ant Jung. Valstybių už tai, kad amerikiečiai, kurių didžiausias ginkluotos jėgos ir ilgiausiai kovojo iki pergalės Japonijoje, nepasiduoda ir teigia, kad Amerikos generolas turi būti vyriausias viršininkas okupuotoje Japonijoje.

Visiems aišku, kad jeigu Jung. Valstybės ir Anglija patenkintų dabartinius Rusijos reikalavimus, tai Atlanto Čarteris būtų giliai jūroje paskandintas — karas nors laimėtas, bet taika būtų pralaimėta.

Jung. Valstybių Ekspertai Ragina Padidinti Vokietijos Eksportą

Berlynas, spalį 8 — Mitie nepasitikėjimai veda prie naujų nesusipratimų.

Kurie įeina į Sąjungininkų Kontrolės Komisiją, pareiškė, kad atkirtus nuo Vokietijos dalį teritorijos, kuri buvo prijungta prie Lenkijos, ir likvidavus a-municipijos įstaigas, sumulkinu Vokietiją taip, kad ji negalės sumokėti karo nuostolių, kaip buvo numatyta Potsdamo konferencijoje, nebent jos eksportas pakils taip, kaip buvo prieš karą.

Šis amerikiečių patarėjų raportas apie Vokietijos ekonominį stovį buvo įteiktas prancūzams, britams ir rusams rugsėjo 17 d. Rusija įtaria Ameriką ir Angliją. Ji mano, kad pastarosios nori sudaryti stiprią Vokietiją negu kaip buvo planuota.

Iš to ir kitų dalykų matome, kad Rusija bijosi net ir savo šešėlio. Kur tik neiši, tai ji nepasitiki, ir

Lietuvos Vaikus Veža Į Stovyklas

New York (LAIC) — Sovietų Sąjungoje šią vasarą buvo numatyta paimti į stovyklas 1,675,000 vaikų. Paduodama tą žinią "Pravda" Nr. 117 pažymi, kad į stovyklas pirmoj eilėj bus imami Lietuvos, Latvijos ir Estijos vaikai. Ankščiau buvome jau pranešę kad iš Pabalčio šią vasarą buvo išvežta 60,000 vaikų.

Geriausi Maskvos Propagandistai — Į Okupuotus Kraštus

New York (LAIC) — Maskvos laikraštis "Pravda" Nr. 116 vedamajame skelbia, kad komunistų partija savo geriausius veikėjus siunčia į "išlaisvintus" kraštus.

IVAIRIOS ŽINIOS

KAIP IŠVENGTI KARO SU RUSIJA?

New York (LAIC) — Įdomų neteisrybių, domų straipsnį tokia ant- rašte žurnale "The Sign" parašė žinomas specialis- tas Rusijos klausimais Eu- gene Lyons. Jis tiksliai pa- brėžia, kad geriausia tai- kės garantija yra teisin- gas tarptautinių klausimų sprendimas: "Santvarka, USA ir SSSR, pastovi tai- rašo jįsai, kuri tautas ir- gyventojus paveda sveti- moms valstybėms prieš pačių gyventojų norą — (pataikavimo) politika ir kuri durtuvus įrėmus į gerklės vykdo ekonomines revoliucijas, tokia san- tvarka aiškiai didina sprogstamą medžiagą ka- rui". Kaip tokios neteis- bės pavyzdį autorius su- mini: "Rusija pasigrobė tris mažas valstybes, ku- rios techniškai dar tebėra Jung. Tautų tarpe — Lat- vija, Lietuva ir Estija. Trumpai kalbant, Rusija čiupinėja visus pakraščius savo valdomųjų sričių, ieš- kodama silpnų, pasiduo- dančių punktų. Ji pasiry- žusi plėstis kiekviena kryptimi, išskyrus atvė- jus, kada ji sutinka stiprų pasipriešinimą. Mūsų ga- rantija prieš Rusijos - A- merikos karą yra kaip ga- lima greičiau ir kaip gali- ma didesniame skaičiuje vietų tą atsparumą paro- dyti. Tito daliniai operuo- dami dėl Rusijos sutiko tokį atsparų pasipriešini- mą Trieste. Jei tas užgro- bimas būtų buvęs toleruo- tas, būtų atsiradusi nauja nesutarimų ir civilinių grumtynių sritis, būtų pa- tręsta nauja vieta būsimo- jo karo auginimui."

AMERICAN RED CROSS

Housewives: Please Copy!

Pfc. Louis Mulligan of Brockton, Mass., grinds fat in the Convalescent Hospital kitchen at Camp Edwards, Mass. The grinding process makes the fat more easily rendered. Though V-J Day has come and gone, these boys are still doing a patriotic job. They know used fat is needed more than ever before since supplies of industrial fats and oils are alarmingly low.

100,000 Darbininkų Grįšią Darban

New York, spalio 8 — As- sociated Press praneša, kad iki pereinios savaitės pabaigos dėl streiko arba streikavo apie 507,000 dar- bininkų. Tačiau šią savai- tę grįš darban 43,000 alie- jus industrijos darbinin- kų ir taipgi laipsniškai grį- šią ir daugiau darbininkų. Taip, kad iki šios savaitės pabaigos bus grįžusių dau- giau kaip 100,000 darbi- ninkų.

Jung. Valstybių Darbo Departamento sekretorius Schwellenbach tęsia pasi- tarimus su angliakasių streiko vadais ir taipgi kasyklų kompanijų virši- ninkais, kad užbaigtų streiką.

Kaip žinoma, Prez. Tru- man įsakymu, J. V. Laivy- no departamentas perėmė savo kontrolėn 26 aliejaus industrijos kompanijas.

Nemunas — Dviejų Rusų Žinioje

New York (LAIC) — Tvarkymas susisiekimo Nemunu pavestas inž. Čer- nobriovceviui ir inž. Pro- kuriakovui. Esą, Nemunu jau pradėję plaukioti tre- jetas garlaivių, jų tarpe: "Černiakovski" ir "Mak- sim Gorkii".

Prekių pervežimas, kaip praneša "Izvestijų" Nr. 166, esąs labai menkas. Nemuno navigaciją tvar- kantieji darbininkai yra suvaryti į specialų kolek- tyvą.

LIETUVIŲ KOLONIJA RUSŲ UŽIMTAME HARBINE

New York (LAIC) — Ry- tų Azijoje esančią Man- džiuriją, japonams pasida- vos, užėmė rusai. Ten yra Harbino miestas, svarbus geležinkelio centras su 500,000 gyventojų. Tame mieste, jau nuo ankstybes- nio laiko, gyveno nemažai Lietuvos piliečių, kurie kartkartėmis turėdavo bendrus parengimus.

Tėvų marijonų vienuoli- ja čia turėjo savo misijų namus, kuriuose dirbo lie- tuvis kunigas — žinomas rašytojas ir pedagogas V. Mažonas. Be jo, dar buvo ir lietuvių broliukų. Kun. Mažonas buvo grįžęs į Lie- tuvą, redagavo "Šaltinį", vėliau jį rusai ištrėmė į Si- birą. Harbine, iki paskuti- nių dienų, darbavosi buvęs marijonų generolas pasi- žymėjęs kalbėtojas, balt- gudžių tautybės kun. Ci- kota. Apie Lietuvos pili- ečių padėtį rusų okupuota- me Harbine kolkas žinių neturime. Pagal kinų - ru- sų susitarimą, Mandžiuri- ją turi perimti kinai.

Nauji Tījūnai Lietuvoje

New York (LAIC) — Se- nieji Lietuvos gyventojai su dideliu kartumu prisie- mana baudžiamos laikais ponų dvaruose buvusius tījūnus, kurie žiauriau- siais būdais beteisus vals- tiečius išnaudodavo ir spausdavo.

Kai motina su mažyčiu išėjo pasivažinėti "merry-go-round" arkliukais ir gerokai pasukus ratu arkliukas pasijuto nešama, kaip ant vėjo, pradėjo klykti, tai mažytis 27 mėnesių kūdikis sako: "What's the matter, Mama?"

AR RAŠYTOJAS L. TOLSTOJUS BUVO LIETUVIŲ KILMĖS?

New York (LAIC) — New Yorko apylinkėse gy- vena garsiojo rusų rašy- tojo ir filosofo L. N. Tols- tojaus dukte. Ją lankiu- siems lietuviams ji tvirti- na, kad jos tėvas buvęs lie- tuvių kilmės. Ar taip iš- tiesų yra, turės nustatyti ateities tyrinėtojai. Mes tenkinamies pastebėje, kad Tolstojus mums yra artimas, giminingas savo atkaklia kova prieš prie-

spaudą ir diktatūrinis polinkius. L. N. Tolstojus viename savo šveicarijoje išleista- me veikale pastebi, kad vienas iš svarbiausių pa- vergtų tautų ginklų yra susidarymas palankios viešosios nuomonės. "Kad tiktai žmonės tikėtų — ra- šė jįsai, — kad jėga yra ne jėgoje (prievartoje), o tie- soje ir drąsiai ją skelbtų... Nors engėjai užvaldytų mokyklas, ba ž n y č i a s, spaudą ir savo žinioje tu- rėtų milijardus rublių ir milijonus disciplinuotų ir i- mašinas pavergtų žmonių, — visa ta tariamoji gru- bios jėgos organizacija y- ra niekis prieš tiesos galy- bę... Kad tik žmonės su- prastų tą didžiąją jėgą, kuri jiems duota pavydale tiesą išreiškiančio žodžio."

IR UŽAUGO

Ir užaugo liepytėlė Žaliojoj girelėj, Be šaknelių, be lapelių, (2) Tiktai liemenėlis.

Ir užaugo našlaitėlė Tarpe našlaitėlių, Taip gražutė, malonutė, Tartum angelėlis.

Ir palaužė liepytėlė Rūstusis vėjelis, Ir paguldė liemenėlį Ant lygios pievelės.

Prikalbino bernužėlis Apleisti darželį — Ir įkrito našlaitėlė Didžianan vargelin.

Vos išėjo našlaitėlė Iš rūtų darželio, Tuojau jaunai atsivėrė Ašarų upeliai.

Lietuviai Ispanijoje

Lisabona (LAIC) — Ke- letas lietuvių, kaip mums praneša mūsų Portugalij- jos korespondentas, gyve- na Madride. Birželio 24 d. Madride buvo išvestas ku- nigu lietuvis Kazimieras Patalavičius. Madride gy- vena ir kun. Jurkšas, vie- nuolis salezietis, Madridą pasiekia laiškei ir iš Lietu- vos.

Gautomis žiniomis, sale- ziečiai Lietuvoje — šios vasaros pradžioje dar te- bebuvę gyvi, nors šiaip Lietuvoje, kaip žinome, y- ra žiaurus religinio gyve- nimo persekiojimas.

SOVIETŲ LAIKRAŠTIS APIE POLITINIŲ PABĖGĖLIŲ TEISES

New York (LAIC) — Vi- same kultūringame pasau- lyje priimtose pabėgėlių prieglaudos teisės nedrįsta nė sovietai ginčyti. "Izves- tija" išspausdino prof. E. Korovino straipsnį "Prie- glaudos teisė, tik ne karo kriminalistams". Straips- nyje profesorius pripažįs- ta, kad politinių pabėgėlių prieglaudos teisė, daugiau ar mažiau, yra pripažįsta- ma visų ir randa pritarimo kaip valstybių įstatymuo- se, taip ir tarptautinėj tei- sėj. XIX šimtmečio prakti- ka, prieglaudos teisė api- brėžia, kaip valstybės teisė neišduoti asmens, esančio jos teritorijoje, kurį kita valstybė kaltina grynai politinio pobūdžio nusikal- timu. Politinio pobūdžio nusikaltimu laikomas — nusikaltimas prieš valsty- bės santvarką, arba prieš jos politinį režimą.

Toliau laikraštis pabrė- žia, kad ta politinių pabė- gėlių teisė negali naudotis karo kriminalistai, tai yra tie, kurie laužė visų priim- tus karo įstatymus ir pa- pročius.

Smerkdami karo krimi- nalistus, mes vis dėlto tu- rime pastebėti, kad Sovietų Rusija neištikima net jos pačios skelbiamiems dėsniams: vyriausybės or- gane skelbiami principai pripažįsta politinių pabė- gėlių teisę, o tikrovėje da- ro spaudimą, kad politiniai pabėgėliai iš Švedijos, Prancūzijos, britų ar ame- rikiečių zonų būtų rusams išduoti.

Gabena Mokslo Turtus Iš Lietuvos

New York (LAIC) — Maskvos laikraštis "Izves- tija" No. 169 praneša, kad Lietuvos Liaudies Komisa- rų Sovieto patvarkymu iš Vilniaus į Minską išvežta 8,000 muziejiaus ekspona- tų ir 36,000 knygų. Esą, tai vis dalykai liečią Baltgu- diją.

Su liūdėsiu priimame tą žinią apie Lietuvos mokslo turtų tuštinimą. Panašiai elgėsi ir naciai.

Komunistų Partijos Diktatūra Lietuvoje

New York (LAIC) — Lie- tuviškieji kvilingai: Vyr. Lietuvos Sovieto Prezidiu- mo pirm. Paleckis, Liau- dies Komis. Sovieto pirm. Gedvilas ir komunistų par- tijos sekr. Sniečkus sveiti- kindami Staliną su karo užbaiga nei žodžiu neuži- minė apie demokratijos dalį karo laimėjime. Kaip rodo Maskvos laikraščiuo-

se išspausdintas jų svei- kinimo tekstas, jie tik gar- bina "tauty vozdį" Staliną ir, neva Lietuvos vardu kalbėdami, pabrėžia, kad "mūsų kraštą... veda "mu- draja" Lenino - Stalino partija." Paskutiniai žo- džiai teisingi — Lietuva tikrai yra valdoma komu- nistų diktatūros.

Negali Sudaryti Japonijos Ministerijų Kabineto

Tokio, spalio 8 — Vietoj atsistatydinusio Higashi - Kuni, paskirtas premiero baronas Kijuro Shidehara ir jam pavesta sudaryti Japonijos ministerijų kabi- netą. Tačiau jis surado tik du ministeriu, kurie su- tinka su juo bendradar- biauti. Abu yra buvę Higa- shi - Kuni kabinete.

Vėliausios žinios paduo- da, kad dar du ministeriai sutinka įeiti į naują kabi- netą, kurie buvo Higashi - Kuni valdžioje. Iš viso Ki- juro Shidehara iki šiol su- rado tik penkis asmenis, kurie sutinka įeiti į jo val- džią.

Anglai Gelbsti Baltijos Tremtiniams

London (LAIC) — "Lon- dono Avize" paskelbė straipsnį apie politinę būk- lę. Tarp kitko pažymi, kad Anglijos labdaros organi- zacijos jau yra daug gel- bėję Baltijos tremtiniams. Tarp kitko, Anglijos Rau- donasis Kryžius yra pasi- untes pagalbą į Kopen- hagą, Liubeką ir Paryžių. Po to, neseniai susiorgani- zavo Britų Komitetas Bal- tijos Tremtiniams Gelbėti, kurio priešaky stovi Du- chess of Athol.

Svarbus Pranešimas

Moterų Są- gos Mass., Me. ir N. H. Aspkr. kuopoms praneša- me, kad metinis ir poseiminis svarbus suvažiavimas įvyks 14 dieną spalio, 1945 metais, šv. Pranciškaus parapijos bažnyti- nėje salėje, Main St., Athol, Mass. Prasišėd 1 val. po pietų.

Šis suvažiavimas yra labai svarbus, nes bus išklausti ra- portai iš buvusio M. S. seimo; raportai iš kuopų veikimo ir taipgi bus renkama valdyba se- kantiems metams.

Todėl kviečiamos visos kuop- os gausiai prisijusti delegacijų ir gerų sumanymų dėl apskričio.

Šis suvažiavimas tapo atkel- tas savaitė prieš, kaip buvo skelbiamas "M. D.", iš priežas- ties Jubiliejinio "Darbininko" koncerto, spalio 21 d., So. Bos- tone.

Ona M. Sidabrienė, Apskričio pirmininkė.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: DOMESTIC YEARLY \$4.00 FOREIGN YEARLY \$5.00 PRENUMERATOS KAINA AMERIKOJE METAMS \$2.00 UŽSIENY METAMS \$5.00 UŽSIENY 1 KART SA-TĖJ METAMS \$2.50

DARBININKAS

266 West Broadway, South Boston, Mass Telephone SOUTH Boston 2680

Linija Lūžta

Ne taip seniai raudonųjų stovyklų džiūgauta, kad naujasai Prezidentas ištikimai palaikys Roosevelt politikos liniją. Bet jau net tada raudonųjų džiūgesio tonas buvo lyg pertemptas, nenaturalus. Taip džiūgaujama abejojant ir prisibijant, tarsi lyg koks bailys, eidamas nakties metu pro kapines, garsiai švilpautų ar dainuotų — sau drąsos priduoti. Ir pačiame skubotai padarytame kabineto sąstato pakeitime pradėta nužiūrėti nepageidaujamų atmainų. Neapsiriktą. Atmainų įvyko ir tai netrukus. Ore lyg susidarė skirtinga atmosfera, kurioje buvo just kažkoks sukietėjimo Rusijos atžvilgiu. Politikos linija, rodos, ta pati: ir Harry Hopkinsą nusiųsta į Maskvą, ir pats Prezidentas nuvyko į Pottsdamą su Stalinu pasimatyti. Viskas neva taip, bet — ir ne taip. Hopkins, atlikęs savo pasiuntinybę, atsidūrė ant lentynos, kaip ir kiti, ko ne visi, būvusiojo Prezidento ministeriai. Ir pats dabartinis Prezidentas Potsdamo konferencijoj pasirodė nebe toks, kaip nabašnikas. Stalinui teko iš jo išgirsti ne vienas karčios teisybės žodis. Žodžiu, linija nebe ta. Daugelyje vietų ji lūžta ir trūksta.

Bet didžiausio netikėtumo Amerika susilaukė šiomis dienomis, kai Valstybės sekretorius Byrnes viešai pastatė Rusijos politiką prie gėdos stulpo. Tegu jis tų žodžių nevaratojo, nes diplomatinė kalboj ir storžieviškiausi dalykai kiek galint sušvelninama, bet pats išdėstymas faktų operaciją automačiai atliko. Pavyzdžiui, išsireiškimas, kad nedera jokiai valstybei prievarta varžyti minties ir sąžinės laisvę, tiesiog pirštu parodo į Rusiją, kuri, visiems jau žinant, tuos dalykus praktikoja. Kur tikta yra galimybės prasiskverbti pro griežtą Sovietų cenzūrą, iš ten ateina pasibaisėtinų žinių apie siautėjantį bolševikų siaubą bei terorą. Iš tamsaus maišo, į kurį bolševikai sukemša nelaimingas pavergtasias tautas, girdisi duslus žmonių dejavimas, tarsi Dantės pragaros atgarsiai. Gaudymai, šaudymai, ištremimai ir kalėjimai tai normalus bolševikijos gyvenimas. Tą "gerbūvį", tą burliokišką "kultūrą" jie nešasi su savim ir visur ją skiepija. Nenuostabu, kad Amerikos vadai negali nepasmerkti tokios žiaurios junkeriškos politikos, kurią varo būvusieji caro žandariai.

Beveik visam pasauliui jau pažįstant tikrąjį ko-

Jonas Kmitas.

YVTIS ir ERELIS

APYSAKA XII.

Žygis į Pupkaimį

Pomadino namuose ėjo gyvas pasikalbėjimas. Dalyviai — seni mūsų pažįstami: pats šeimininkas ir jo įnamis Bezickas. Po paskutinių įvykių Bezicko buvimas Tautgėlos namuose buvo jau nebegalimas ir jis laikinai apsigyveno pas žandarą. Abu prieteliai negalėjo sugromuluoti to akypilėiško Andriaus poelgio, kurs ištraukė iš jų rankų visus galimus pasipelninti Tautgėlos pinigais. Apie tą nepasisekimą ir sukosi jų pašnekesys. Abu sėbru buvo pesimistiškai nusiteikę. Ieškojo kaltininko ir čia jų nuomonės skyrėsi. Bezickas kaltino Eugeniją kaipo Andriaus suokabininkę, Pomadinas — savo girtą vežiką.

Kad tas gyvulys nebūtų buvęs tiek žioplas ir kalbinamas nebūtų ėjęs į smuklę, tai mes būtume turėję nors vieną talkininką, ir tas akypilėša banditas nebūtų galėjęs mūsų taip terorizuoti, — pareiškė piktas ir nusivylęs žandaras.

Bezickas pripažint pripažino, kad vežiko būta žioplo, bet ką gi jis galėjo žinoti, kad esama suokalbčio? Ne, jei ne Eugenijos pagelba, tai nieko panašaus nebūtų įvykę.

Ta išdidi panelė gausiai už tai užmokės. Dar mūsų sąskaitos nesuvestos, — suniurnėjo jis pro dantis.

Suk ją galas, — tarė Pomadinas. — Patarčiau tau, pons Ksaverai, ja visai nesirūpinti. Pats matai, kiek išdidumo ir neprietelystės ji tau parodė.

Jie Laukia Amerikiečių Pagalbos

Lietuvė, kuri slapta išnešė išžudyto Sibiro batalijono vėliavą. — Per Sibiro tyrlaukius, per koncentracijos stovyklas, per tardymus pasiekė laisvą Lietuvą. — Svarbus Vyr. Lietuvai Išlaisvinti Komiteto raštas. — "Karti ironija įrodinėti kieno paduotas gabalas alkanam bus sotesnis", Vaižgantas.

Tėvynė mano mylimoji! Tokia graži buvai, šviesi; Taip širdį būdavo vilioji Ir meilės glėbį ištiesi!

Nū jau ramybės tavo rūmai Sugriauti... sūnūs išvaikyti... Ugnies gyvatės sienoms gangos, Padangoms skliaučias gaisras — dūmai...

O sielvartų liepsnomis gesinti Tik ašaros ir kraujo bangos...

M. Gustaitis.

Kas lankėsi Karo Muziejuje, Kaune, gal būt, pastebėjo vieną senutę vėliavą — Sibiro lietuvių batalijone, pasivadinusio Vytauto Didžiojo vardu. Istorija tos vėliavos labai ypatinga: baigiantis Didžiajam karui ir žlungant Rusijos imperijai, lietuviai kariai, tarnavusieji rusų pulkuose Sibire, susibūrė į vieną karinį vienetą, sudarydami batalijoną, pasiryžę organizuoti grįžti į tėvynę Lietuvą. Omske gyvenusieji lietuviai tam batalijonui padovanojo didžiulę šilkinę vėliavą, su išsiūta vytimi. Nešdami šią vėliavą Sibiro lietuvių batalijono kariai tikėjosi grįšią į Lietuvą ir sudary-

sią pirmąjį lietuviškos kariuomenės branduolį. Nelaimė, bolševikai matydami patriotinius lietuvių nusiteikimus, tą batalijoną išsklaidė, daugelį karininkų žiauriai išžudydami, kardais sukopdami. Čia ypatingos drąsos parodė viena Rusijoj gyvenusi lietuvaitė Elžbieta Kakeranaitė: ji, matydama žiauriai sunaikintą batalijoną, pasiryžo bent brangiausią jo turtą — vėliavą išsaugoti. Pasisekė jai vėliavą paslėpti po savo drabužiais. Bolševikai ją įtarė. Nei per kietas kvotatas, nei per tardymus ta lietuvaitė paslapties neišdavė. Išstius metus ji išslapstė tą vėliavą, besibastydama po Sibiro tyrlaukius, bašaldama koncentracijos stovyklose, nuolat save statydama pavojun. Jai pavyko vėliavą parnešti į laisvąją Lietuvą.

Kas Dabar Neš Lietuvos Laisvės Vėliavą

Antrojo pasaulinio karo metu ne tikta lietuviškie-

munizmo veidą, katrame tamsiame užkampy bolševikai tegali turėti pasisekimo? Rodos, niekur, kur civilizacijos koja yra įžengusi. Pasilieka vien tamsūs Azijos, Afrikos bei Australijos užkaboriai. Europą tik brutališka jėga jie tegali išlaikyti. Bet ar ilgam? Kur nauja tvarka savaimė neprigyja, tenai vien ginkluota jėga tenka ją palaikyti. O kiek prirėiks raudonosios žandarmerijos laikyti nelaisvėje daugiau kaip 100 milijonų žmonių?

Bezickas su tuo nesutiko.

— Taigi, tą išdidumą aš ir noriu nulaužti. Lenkų bajoras nepakenčia už save išdidensnio. Gi ji mane tiesiog koja paspyrė. Ar tamsta mano vietoj nedvėsuotum kerštu?

— Na, mano kerštas krypta kiton pusėn. Aš tos merginos perdaug nekaltinu. Pastatyk save jos padėty: įtarimas išdavime, areštas, teismas — juk tai toki dalykai, kurie turėjo išvaryti iš pusiausvyros moteriškus nervus. Ne, aš jos perdaug nekaltinu. Ir tamstai patarčiau nukreipti savo keršto jausmus į tikrąjį kaltininką — Andrių Stuobrij.

— Tas tai savo keliu. Aš to neišsižadū. Ir nežinau, kas man bus maloniau: nulaužti panos Eugenijos ragus, ar sumušti snukį tam banditui.

— Deja, nei vieno nei kito negalėsi padaryti, — aitariai pastebėjo žandaras.

— Kodėl?

— Dėl tos paprasčiausios priežasties, kad Andrius paspruko iš mūsų rankų, o neturėdami jo, nieko negalime padaryti nei Tautgėlai, nei jo dukterei.

— Kaip tai?

— Nugi taip. Nėra įrodymų.

— Bet — liudininkai. Jos brolis savo akimis matė ją kalbant su tuo revoliucionierium. Be to, ji pati prisipažino. Ar reikia dar geresnių įrodymų?

— Jie būtų labai geri, jei tą banditą turėtume savo rankose, — atsakė žandaras. — Bet dabar neturime pagrindo ką nors pradėti, nes nėra tikrojo kaltininko. Jei jo nesugavę iškeltume tą klausimą, tai tik bėdos sau pasidarytume. Tuomet Tautgėla išeitų priekin su pasaka apie mūsų derybas, ir tada iš kaltintojų pavirstume kaltinamais. Ne, be to Stuobrio nieko negalime pradėti. Be to, būtų ir nemaža gėdos. Koks aš žandaras, kad per tiek laiko nesusekiau revoliucionieriaus ir, pagaliau, susekęs nesuėmiau?

ANT MELSVŲ

Ant melsvų ežero bangų Laivelis supas be irklų, O tu sėdėjai prie manęs Ir skynei vandens lėlijas.

Puošei lėlijoms krūtine, Sakei, kad būsi mylima, Dabar jau viską pamiršai, Sau kitą mylimą radai.

Man kanklės skamba rankose Jų aidas žūsta baigose, Jame girdėti ta dalia, Kurią mano širdis kenčia.

Mėnulis šviečia aukštumoj Ir kelią tiesia tolumon, Ant tylių ežero bangų Laivelis supas be irklų.

Praslinko metai keleri, Ir vėl būvo naktis tyli. Laivelis supas be irklų. Ir man vienai taip neramu.

Skambėkit, kanklės, ant bangų, Skambėkit liūdesiu giliu — Dabar širdy mano žaizda, Ir neužgis ji niekada...

ji pulkai, bet ir dešimtys, gal šimtai tūkstančių ramiųjų Lietuvos kaimo ir miesto gyventojų liko išblaškyti po visus kontinentus. Kas dabar išneš Lietuvos laisvės vėliavą?

Čia pareiga visų lietuvių, kad darbas nebūtų padrikas ir dėlto nesekmingas, visos svarbiausios lietuvių grupės didžiausioj lietuvių išsivijoj kolonijoj — Amerikos Jungtinėse Valstybėse — susibūrė į Amerikos Lietuvių Tarybą. Su prasdami momento svarbą, ir ją susibūrė katalikai, socialistai, tautininkai — sandariečiai, pamiršdami kas juos skiria ir jungdamiesi bendra lietuvių tautos meile. Būdami Amerikos piliečiai ir jungdami visas Amerikos lietuvių demokratines jėgas bendram darbui, Amerikos Lietuvių Tarybos nariai yra visų pirma ištikimi šiam nuostabios laisvės kraštui — Jungtinėms Valstybėms. Toliau Amerikos Lietuvių Taryba siekia, kaip jos įstatuose pažymėta:

— Dirbti, kad dabartinio karo pergalė įvykdytų At-

lanto Čarterio dėsnius ir ypatingai žiūrėti, kad jie būtų pritaikinti Lietuvai, atsteigiant jos nepriklausomybę istoriniai etnografinėse sienose, su reikalingais geografiniais ir ekonominiais korektyvais.

— Teikti moralinę ir medžiaginę pagalbą Lietuvos žmonėms jų kovoje dėl laisvės ir šelpti pagėgusius nuo priespaudos ar ištrėmimo jos piliečius.

— Skeisti visuomenėje teisingą informaciją apie Lietuvą ir ginti ją nuo priešų prasimanymų bei šmeižtų.

— Kooperuoti kiek galima su Lietuvos respublikos įstaigoms ir Lietuvos piliečių susibūrimais, kurių tikslai atitinka ALT tikslams.

— Palaikyti santykius su kitomis tautybių grupėmis, turinčiomis panašius tikslus.

Išblaškytu, Benamių Lietuvos Žmonių Viltys

Šimtmečiais Lietuvos žmones slėgusios nelaimės išmokino bent vieno dalyko — kad ir koks sunkumas užgultų kraštą ir tautą, neprarasti galvų, neprarasti vilties, organizuoti ir veikti. Organizuoti kovą prieš okupantus nacius, Lietuvos žmones sudarė Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą (sutrumpintai vadinamą VLIK). Jis slapta veikė Lietuvoje. Jį sudarė visų patriotinių grupių atstovai — liaudininkai, krikščionys demokratai, socialdemokratai ir tautininkai. Tas komitetas sekmingai kovojęs prieš nacius, dabar atsidūrė Amerikiečių ir Britų zonojė ir toliau tęsia Lietuvos laisvinimo darbą. Tasai Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kalbėdamas visos Lietuvos žmonių vardu, džiaugiasi, kad išsivijoj lietuvių susibūrė į Amerikos Lietuvių Tarybą, ją

laiko visų Amerikos lietuvių centru, kas matyti iš šio Tarybai atsiųsto rašto: — Visos mūsų viltys Jūsų gilioje Tėvynės meilėje, Jūsų kilniame patriotiniame susipratime. Šiuo raštu VLIK per ALT Prezidiumą kreipiasi į Amerikos Lietuvių Tarybą, per Tarybą — į visą mūsų išsiviją Amerikoje. VLIK toliau prašo moralinės ir medžiaginės paramos lietuvių tautos pastangose dėl laisvės.

Jų Atodūsiai Randa Atgarsio Už Okeano

Lietuvos žmonių balsas neliko be atgarsio. Amerikos Lietuvių Taryba pasiryžo dideliu žygiu — sušaukti Amerikos Lietuvių Kongresą. Tai bus demokratiškai nusiteikusių lietuvių visuomenės grupių bendra demonstracija už Lietuvos laisvę, aptarimas būdų, kaip toliau vesti tą laisvės kovą, kaip sukelti reikalingų lėšų Lietuvos reikalams. Tai atsiliepiamas į VLIKo prašymą, o Lietuvos išken tėjusių žmonių balsas mums visada taip arti širdies.

Todėl dabar visų pareiga gyvai ruoštis prie visuotinio kongreso, dalyvauti be jokių skirtumų. Visos patriotiškai nusiteikusios lietuviškos organizacijos kviečiamos išrinkti po atstovą nuo kiekvienų 50 narių, esančių jų organizacijoj, kviečiami pavieniai veikėjai dalyvauti taigai. Prisiminkime tą jaustrų žodį, kurį kitados rašytojas Tumas — Vaižgantas paskelbė, kreipdamasis laiškų į amerikiečius:

— Broliai! Šalin tam sykiui visi asmens dalykai, visos partijų varžytinės! Jas ir paskui atrasime. Dabar visi bėkime, kas ką sugriebe, kur skęstama ir kur pagalba šaukiama!... Karti būtų ironija skaityti ir išrodinėti, kieno paduotas gabalas bus alkanam sotesnis, o drapana šiltesnė." K. P.

pavadino Anton Andrejev. Rusiškai puikiai kalba, bet perdaug taisyklingai, kad būtų panašus į paprastą vežiką — mužiką. Veikiausiai, jis ne rusas. Tiek to. Tautybė čia nesvarbu, kad tik gerai eitų savo pareigas. Na, laikas į kelionę.

Pomadinas paskambino ir jėjusiam tarnui davė įsakymą, kad arkliai būtų tuoj pakinkyti.

— Ar tik du vienu važiuosiva? Ar ne geriau būtų pasiimti porą žandarų? — užsiminė Bezickas.

— Gerai sakai, — tarė Pomadinas, — atsargumas gėdos nedaro. Vieno žandaro užteks.

— Ar ne permaža? — rūpinosi Bezickas.

— Ne. Imti daugiau nepatogu. Perdaug susigrūdus neparanku sėdėti vežime: Beje, pasiimkiva ir mudu po revolverį, kad nebūtume užklupti be ginklų, kaip andai Tautgėlos dvare.

— Ar bus susišaudymų? — neramiai paklausė Bezickas.

Pomadinas šyptelėjo.

— Visko galima tikėtis, pons Ksaverai. Pavyzdžiui, jei bekamantinėdami tėvą, netikėtai susidurtume su sūnumi? Iš prityrimo žinova, kad tai lakus paukštukas. Bus pravartu turėti parankiu revolveriuką.

Tokia galimybė tiek sujaudino Bezicką, kad jis norėjo staiga išsitraukti iš jo sumanytosios ekspedicijos. Bet vos vos pašėpiančias Pomadino žvilgsnis noroms-nenoroms priverė lenką išlaikyti vyrišką frontą. Jis vienas; mes keturi, įskaitant vežiką, tai juk pajėga mūsų nusėje, — pamanė drąsusis pons Ksaveras. Bet jo rūpestingumas pasiekė visas smulkmenas.

— Klausyk, pons Pomadina, o kad taip neužmirštume ir vežikui duoti kokią seną birbynę — taip, dėl visa ko?

Pomadinas plačiai nusišypsojo. (Bus daugiau)

— Aš gi sakiau, kad reikia skubėti, — prikiško jam Bezickas.

— Bet aš ne nesnaudžiau. Visa bėda, kad ta mergina čia įsikišo.

— O tamsta vis primygtinai tvirtini, kad ji nekalta. Aš vis tik laikaisi nuomonės, kad ji svarbiausia kaltininkė.

— Na, negrįžkime prie tuščio ginčo. Verčiau pagalvokime, kaip suimti tą Andrių Stuobrij.

Abu sėbru valandėlei nutilo ir giliai susimastė. Staiga Bezickas šūktelėjo:

— Jau žinau!

— Na gi? — pasiūdomavo Pomadinas.

— Paspauskime jo tėvus. Man vis atrodo, kad tas banditas toli nenubėgo. Jis čia kur nors sukinėjasi. Kirsčiau lažybų, kad jis neiškenčia neužėjęs pas tėvus. Tai visai natūralu. Kur jam daugiau dingti? Tautgėlos toki platūs ir tankūs miškai, kad jam patogiausia juose slapstytis. Sužinojė nuo tėvų, kad jis čia arti, mes galėtume užstatyti jam spąstus. Ką manai?

Pomadinas, valandėlę pagalvojęs, tarė:

— Žinai, kad tai nebloga mintis. Pavyks, nepavyks, bet verta pamėginti ir tai negaištant. Tuoj liepsiu pakinkyti arklius.

— Beje, — paklausė Bezickas, — ką padarei su tuo žioplui vežiku? Vis dėlto reikėjo jis nubausti, kad kitą kartą būtų atsargesnis.

— Pavariau biaurybę, — atsakė žandaras.

— Tai kaip dabar, be vežiko?

— O ne. Tuoj atsirado kitas. Dabar jų netrūksta.

— Ne toks žioplas, kaip anas? Matai, darrant tokį žygį reikia turėti patikimas vežikas.

— Aš žinau. Ne, šis ne žioplus. Kaip tik priešingai, kad tik nebūtų pergudrus. Map net įtartina, kad jis nebūtų koks pasaulio peireiva. Bet tiek to. Geriau šelmis, negu žioplus.

— Ar jis rusas?

— O galas jį žino. Jis vadinasi, ar bent save

"DARBININKO" JUBILIEJINIS KONCERTAS

Sekmadienį, Spalių-October 21 d., 1945

So. Boston High School Auditorijoje, G Ir Thomas Park, So. Boston, Mass.

Programą išpildys San Carlo Operos artistė Birutė Ramoškaitė, muzikas Povilas Sakas su savo grupe, muz. V. Stasevičius su Providenciečių grupe ir kiti. Programa prasidės lygiai 3 val. p. p. Įžanga su taksais \$1.20 ir \$1.80.

NUOŠIRDŽIAI VISUS KVIEČIAME DALYVAUTI.

Šv. Rožančiaus Istorija

(Tęsinys)

Marijos Apsireiškimas Pompėjuje 1876 m.

Labai didelio paragavimo ir patrauklumo kalbėti šv. rožančių suteikė tikinčiajai visuomenei pastatymas puošnios šv. Rožančiaus šventovės Pompėjaus mieste, pietinėje Italijoje. Sekantis žymus ir ryžkus pavvyzdys puikiai nušviečia gautas toje garbingoje ir stebuklingoje vietoje Marijos gausias malones.

Viena iš Neapolio miesto gyventojų mergaitė, vardu Fortuna Agrelli, sirgo labai sunkia ir mediciniškai dar nežinoma liga, kentėdama neišpasakytai dideliu skausmu. Medicinos mokslo gilūs žinovai, patyrę gydytojai paskelbė ją esant visai nebegydoma. Nepaisant šios beviltiškos padėties, pati mergaitė ir artimesnieji jos giminės vasario 16 d., 1884 m., pradėjo novėną į šv. Panelę Mariją, šv. Rožančiaus Karalienę titulu. Praslinkus 15 dienų, jai apsirėškė pati Marija, turėdama kūdikėlį Jėzų ant savo kelių, o šale jos klūpojo šv. Domininkas ir šv. Katryna Senietė.

"Vaikeli," tarė jai Mari-

ja, "besimelsdama tu vadinai mane įvairiais titulais ir visuomet apturėdava daug mano malonių. Dabar gi, kuomet tu pradėjai vadinti mane taip man maloniu 'Karalienė šv. Rožančiaus' vardu, aš daugiau nebegaliu atidėlioti išlausymo tavo karštų maldavimų ir prašymų. Tas titulas man yra brangiausias ir maloniausias iš visų kitų. Padaryk dar 3 novėnas ir tavo maldavimai bus išklausti".

Nudžiugusi mergaitė nuolankiai paklausė Marijos žodžių ir užbaigus minėtas novėnas, tapo visai pagydyta. Jos gyvenime dar kartą apsirėškė Marija ir šiaip pratarė: "Kiekvienas, kuris nori gauti mano užtarymo ir ypatingų malonių, privalo daryti šv. Rožančiaus 3 prašymo novėnas ir jas apturėjus 3 padėkos novėnas."

Šv. Rožančiaus Karalienė Fatimoje 1917

Laike I pasaulinio karo 1917 m., šv. Panelė Marija apsirėškė trimis piemenėliams netoli Fatimos miestelio, vakarų Portugalijoje, vos 60 mylių nuo sostinės Lisabonos. Iš viso 6 jos apsirėškimai prasidėjo 13

d. gegužės — Marijos mėnesį, ir užsibaigė 13 d. spalio — šv. Rožančiaus mėnesyje. Paskutiniame jos apsirėškime dalyvavo net 50 tūkstančių žmonių minia.

Šiandieną garsioji Fatima, panašiai kaip ir Liurdas Prancūzijoje, yra Marijos, šv. Rožančiaus Karalienės, šventovė, kame įvyksta daugelis nesuskaitomų stebuklų ir įvairių tautų tikintieji gauna sau daug - daug malonių ir maldų išlausymo. Svarbiausias Dievo Motinos įsakymas tiems piemenėliams buvo sekantis: "Jūs privalote kalbėti šv. rožančių kasdien ir kalbėkite ji tinkamai, dievotai. Melskitės, daug melskitės ir darykite atgailą ir pasiaukojimą už nusidėjėlius. Daug sielų eina pragaran, nes nėra kas daro atgailą ir niekas nesimeldžia už jas".

Marija taipgi pareiškė, kad šis nelaimingas karas greit užsibaigtų, jei žmonija patobulintų savo gyvenimą ir kad ji yra vienintelė, kurios pagalba ir užtarymu tas įvyktų. Ir dar pasakė, kad po šio karo, išrinkus naują popiečių (gal Pijų XI) įvyks dar žiauresnis, ilgesnis, daug tautų apimantis kitas karas, kuris tęsis taip ilgai, kol kiekvieno mėnesio pirmaisiais šeštadieniais, per padaugintą priėmimą šv. Komunijos ir padidintą kalbėjimą rožančiaus subdievintos tautos (gal Rusija, Vokietija?) nesugrįš prie Dievo".

Kaip jau žinome iš netolimos istorijos praeities, anas pasaulinis karas neužilgo pasibaigė — lapkr. 11 d., 1917 m. — po šio nuostabaus jos apsirėškimo ir išrinkus naują popiežių Pijų XI, lygiai po 22 metų, prasidėjo dar žiauresnis, baisesnis, apėmęs visą pasaulio ritulį II pasaulinis karas rugsėjo 1, 1939 metais, kurios tikra užbaiga, pasekmės ir pastovios, nuolatinės taikos sąlygos yra žinoma vien tik pačiam Dievui ir Marijai, taikos karalienei.

Capt. Howard W. Chappell, iš Cleveland, sakoma "Tough Guy", neš jį nusileido Italijoje parašiu ir organizavo italų partizanus. Buvo du kartu vokiečių sučiuptas ir abu kartu pabėgo. Jis dekoruotas Sidabrine Žvaigžde.

Šv. Rožančiaus Karalienės Pažadėjimai

Šie žemiau įvardinti žodžiai buvo pareikšti pačios Marijos šv. Domininkui 1212 metais ir palaim. Alanui de Rupe, kurie tapo autentiškai užrašyti ir šiandien saugiai laikomi tėvų Dominikonų vienuolyno vyriausiuose namuose Romoje:

- 1) "Kiekvienas, kuris ištikimai man tarnaus, kalbėdamas rožančių, regiamu ženklui apturės gausių mano malonių.
- 2) Visiems, kurie pamaldžiai kalbės mano rožančių, aš pažadu savo ypatingą globą ir jiems daug asmeninių malonių.
- 3) Rožančius bus begalo galingu ginklu prieš pragarą galybes. Jis sunaikins nedorybes, apsaugos nuo nuodėmių ir išsklaidins klaidatikystes.
- 4) Rožančius išsaugins dorybes ir geri darbai pra-

rėjo tikrą pamaldumą prie mano rožančiaus.

10) Ištikimieji mano tarnai ir vaikeliai mylintieji mano rožančių, džiaugsis begaline laime danguje.

11) Visą, ką tik prašysite manęs kalbėdami šv. rožančių, gausite gausiai ir tinkamu laiku.

12) Visi, kurie platins rožančiaus kalbėjimą žmonėse, apturės ypatingų mano malonių visuose savo gyvenimo reikaluose.

13) Aš gavau nuo savo Sūnaus tą malonę, kad visi šv. Rožančiaus Brolijos nariai turės atskirai ir asmeniškai savo šventąjį, kaip specialų užtarytoją gyvenime ir mirtyje.

14) Visi tie, kurie kalbės mano rožančių ištikimai ir dažnai, bus mano ypatingai numylėti vaikeliai ir taps broliais, ar seserimis paties Jėzaus Kristaus.

15) Tikras pamaldumas prie mano rožančiaus yra neabejotinas ženklas išganyto ir amžino, laimingo likimo."

Tokiais tai maloniais 15 pažadėjimais pati Dievo Motina Marija, dangaus ir žemės, ypač šv. Rožančiaus Karalienė, visus mus raginte ragina prie didesnio pamaldumo ir dažno kalbėjimo rožančiaus.

Padangės Aras.

(Bus daugiau)

Kam Rūbus Atiduot?

Kiekvieno šėpoje yra drabužių, kurių niekad nevilkėsime, nors manoma, kad dar juos reikės naudoti. Jais minta kandys. Geriau tuos drabužius pasiūskime į

United Lithuanian Relief Warehouse, Brooklyn 11, New York, 101 Grand Street,

Komunistų "rojus"—visi lygūs ubagai.

Juozas Kasinskas

Inc. Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų Patarnavimas Dieną ir Naktį

NYLONS TODAY!

NOW 4 RED POINTS FOR USED FAT

LT. JANE ARMY NURSE WRITES TO A FRIEND

Dear Margaret, Well, now that you're a cadet nurse we may meet out here before long. Sure, we could have had

To hear that you are special-izing in diet work. It is very fascinating work and now that I think of it, here is

the perfect spot for a plus about fat saving that I thought of.

is equally as important as conserving tips, gas and paper. Keep up the good work. Again friend, Jane 1/29

Sugar-Shy Gingerbread

WITH sugar scarce, are you at wit's end to know what to have for dessert? Then you'll love this Sugar-Shy Gingerbread that takes only 1/2 cup of sugar and 3/4 cup of molasses to sweeten a large loaf. Its spicy goodness and moist, tender crumb make it grand eating just as it comes from the pan.

Here are 4 different ways to dress it up, according to the ingredients available. Serve it with custard sauce, stewed fruit, or sandwich style with cream cheese and a little grated orange rind for the filling. For extra-special occasions, top it with ice cream. And if your women's club or church has a supper on the calendar, make an extra pan to take along.

A Grand Idea for Parties, Home or Church Suppers Sugar-Shy Gingerbread

2 1/2 cups sifted all-purpose flour
1/2 cup sugar
1 teaspoon baking powder (with a tartaric powder, use 2 teaspoons)
3/4 teaspoon salt
1 1/4 teaspoons cinnamon
1 teaspoon ginger
3/8 teaspoon cloves
1/2 teaspoon nutmeg
1/2 cup Spry
1 cup water
3/4 cup molasses
1 egg, unbeaten

Sift flour, sugar, soda, baking powder, salt and spices into mixing bowl... Drop in Spry... Add 1/2 cup water, molasses, and egg and beat 100 strokes... Scrape bowl and spoon often throughout entire mixing... Add remaining water and beat 100 strokes... Bake in 10 x 10 x 2-inch Spry-coated pan in moderate oven (350°F.) 45-55 minutes.

PATARIMAI SIUNTINIAMS Į RUSIJĄ SIŪSTI

Pateikiame pluoštą praktiškų informacijų apie būdus ir kelius Sovietų Rusijoje išstremtiems padėti. Social Service Bureau pranešime No. 4 (1045 m. rugpjūčio 15 d.) skilytyje "Pinių Siuntimas" buvome jau paskelbę, kad pinigines "support remittances" į Sovietų Rusiją siųsti neįsiskaičiuoja, nes vietoje pinigų įmokėtų dolerių, gavėjas gauna juokingai mažą ekvivalentą rubliais.

Norint tremtinius Sovietų Rusijoje sušelpiti, patartina jiems siųsti siuntinius.

Tokių siuntinių galima siųsti bendra tvarka per U. S. pašta (parcel Post) per Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society, 425 Lafayette St., New York 3, N. Y. (jos skyrius Chicagoje — 130 Wells St., Chicago 6, Ill.), ir per World Tourists Inc., 1123 Broadway, New York 10, N. Y.

1. PARCEL POST, bendra tvarka, per U. S. pašta.

Šio kelio nepatogumas yra tame, kad gavėjas turi siuntinį pats išsipirkti, kad atsižvelgiant į labai aukštą išperkamojo mokesčio gavėją tik apskundina. Be to, paštas negarantuoja pristatymo.

2. HEBREW SHELTERING AND IMMIGRANT AID SOCIETY (425 Lafayette St., New York, N. Y.).

Ši organizacija turi įsteigusi savo centrą Teherane (Persijoje), kuris mainais už pinigus, užsiima standartinių siuntinių persiuntimu į Sovietų Rusiją.

NEW LIST OF AVAILABLE PARCELS FOR INDIVIDUALS IN Russia.

New List of available parcels for individuals in: Russia, Bessarabia, Northern Bucovina, Latvia, Lithuania, Estonia and Poland.

Effective June 12, 1945
Prices include all expenses — all parcels are mailed from Teheran.

Number 31 — Price \$37.00 — Contents — 1 machinaw, 1 pair shoes, 1 cap, 1 1/10 lbs. powdered milk, 1 1/10 lbs. powdered soup, 2 1/5 lbs. flour.

Number 36 — Price \$50.40 — Contents — 1 overcoat, 1 lb. coffee, 1-1/10 lbs dry jam, 1/3 lbs. vitamins.

Number 41 — Price \$16.50 — Contents — 1 lbs. soap, 4 lbs. vegetable fat, 1 lb. powdered soup, 7/8 lbs. sugar, 1-1/10 lbs. powdered milk, 1-1/10 lbs. coffee.

Number 51 — Price \$22.80 — Contents — 1 pair men's shoes, 4 lbs. vegetables-fat, 1-1/10 lbs raisins.

Number 52 — Price \$25.00 — Contents — 1 blanket, 4-2/5 lbs vegetable fat, 1-1/10 lbs cocoa, 1-1/10 lbs. raisins.

Number 56 — Price \$18.80 — Contents — 2-1/5 lbs tea, 2-1/5 lbs. jam, 1-1/10 lbs. sugar, 1-1/10 lbs coffee, 1-1/10 lbs powdered milk, 1-3/4 lbs soap.

Svarbi pastaba: Atsižvelgiant į siuntinių mažą įtarpą, patartina pasiųsti kelius jų.

3. World Tourist, Inc.

SU DAINA
Keliaujam su daina,
Jaunystė lydi mus!
Daina laukeliais eina,
Jos aidas nuostabus.

Dainuok, linksma jaunyste,
Dainuok, dainuok, dainuok!
Gyvenimas negrižta,
Žinok, žinok, žinok.

Tai kas, kad pilkos dienos
Be laisvės, be kelių.
Jaunystė, mano miela,
O kaip tavę myliu.

Dainuok...
Šiauriniai vėjai pūtė,
Nelinksmo drugiai —
Brolau, graži sesutė,
Duok ranką, eik drauge.

Dabar nutilo vėjai —
Pavasaris gražus,
Mūs viltys, mūs idėjos
Per amžius nepražūs.

Dainuok...
Pakilkime į saulę
Su sakalo sparnais —
Atnaujinkim pasaulį.
Naujais jaunų darbais.

Dainuok...
K. Bradūnas

Sakoma, kad Burlemaque, Quebec, Kanadoje, didelėse balose surasta aukso. Bet jis iškasti ir išimti tai didelis darbas. Štai darbo žmonės kerta medžius ir tiesia medinį kelią, kuriuo paleidžia be padangų automobilių ir nugali kliūtis. Gal būt, kad jie pasieks savo tikslą.

(1123 Broadway, New York 10, N. Y.)

Si firma priima siuntinius iki 11 sv. svorio. Yra tai privati firma. Siuntinių kaina gana aukšta.

Persiumimą, apdraudimą ir Sovietų muitą kartu sudėjus, išeina dvigubai, nei yra verta pati prekė.

Visi daiktai turi būti nauji "department" krautuvių supirkti ir tos krautuvių išduoton sąskaiton įtraukti. Nuo savęs nieko negalima pridėti. Siuntinį ir atskirai laišką su sąskaita bei daiktų sąrašu, pasiųsti minėtai firmai.

Laiške parašyti siuntėjo ir gavėjo adresus ir užklausti, kiek mokesčių prisųsti už siuntinį. Gavus iš siuntėjo reikalingus mokesčius, firma siuntinį pakuoja ir išsiunčia. Ko negali išsiųsti, gražina atgal siuntėjui. Siuntinio pristatymo firma negarantuoja.

Prieš siunčiant iš firmos reikia gauti naujausias "i SSSR siuntiniams siųsti taisykles" (Articles which may be sent to the USSR). Ten nurodyta mitas, persiuntimo išlaidos ir tt.

KAS PATARTINA SIŪSTI —

a) valgomi daiktai.
Crackers, sausi cookies, biskvitai, miltai, valgomieji riebalai blekinėse (canned), džiovinti vaisiai, cukrus, saldus kondensuotas pienas, cocoa, saldainiai, pieno ir sriubos (soup) milteliai, ir bendrai visokis koncentruotas maistas.

b) rūbai ir avalinė.
Viršutiniai ir apatiniai šilti bei vasariniai rūbai; skarytės, šalikai, kojinės, ankletas, nosinės, rankšluosčiai, blanketai, batai, kaliošai, ir pan.

c) vaistai ir cheminiai preparatai.
Visų vitaminų tabletes, aspirin, anacin, boric acid, mercurochrome, vaseline, sulphur (sieros milteliai niežams gydyti), roach powder (geriausiai "DDT") preparatai parazitams naikinti, band aid, paprasti bandažai ir t. t.

Pastaba: kiekvienoje vaistų kategorijoje nustatyta 1 svoro riba.

d) smulkūs reikmenys.
Adatos, siūlai, užsagos, spilkos, riebalai batams, konservuoti, retos ir tankios šukos, muilas, skustuvi, paišeliai, "fountain-

KUR LYGŪS LAUKAI

Kur lygūs laukai,
Snaudžia tamsūs miškai,
Lietuviai barzdūčiai dūmoja;
Galanda kirvius,
Kalavijus aštirus
Ir juodberį žirgą balnoja.

Nuo Prūsų šalies,
Kaip sparnai debesies,
Padangėmis raitosi dūmai.
Tai gaisro ugnis,
Šviečia diena naktis:
Liepsnoja ir girios ir rūmai.

Tarp tyrų plačių
Ne staugimas žvėrių,
O ne! Tai našlaitės lietuvių.
Ar verkia sūnau,
Ar bernužio brangaus,
Kurs jų nebeginsias pražuves.

Kryžiuočių seniai,
Suvadinti svečiai
Į vaises per Lietuvą traukia;
Ištroškę garbės,
Kai aušra patekės,
Išvys, ko visai nebelaukia.

Lietuvių pulkai,
Kaip apsakė žvalgai,
Ties Kaunu per Nemuną plaukia
Po kaimus šauklys
(Jo po putoms arklys)
Į kovą, lietuvininkus šaukia.

Klaidu tarp miškų!
Vien tik ugnys gaisrų
Per Lietuvą kelią berodo.
Užtemęs dangus
Mėto tankius žaibus;
Beklaidžiot svečiams nusibodo.

Sutrinko miškai,
Lyg Perkūnas aukštai,
Ir štai netikėtai lietuviai,
Tarytum ugnis,
Kad ant stogo užšvis,
Apraitę kryžiusius užgriuvo.

O, buvo mūsų!
Apsiniaukus naktis
Jį dieną parodyt drovėjos!
Tik kūnų šimtai,
Suvaryti keistai,
Ilgai, dar ilgai ten ilsėjos.

Dabar ten baisu
Ir nakčia nedrasu!
Net vyrai aplenkti mėgina:
Ešą tai senų
Kapai milžinų,
Ir kartais net pasivaidina.

Maironis.
pens", bloknotai, vokai (envelopes), laikrodėliai.
Muilas patariama siųsti 'household' tipo, kaip Swan, ivory ir pan. Už šios rūšies muilą SSSR muitas yra tik 6 centai, kuomet vadinamas 'tualetinis muilas' (Palmolive imamai) apdėtas \$1.56 už svorą.

Daug dalykų į vieną siuntinį nesudėsi. Geriau-

siai prekes siųsti pagal kategorijas, atskirai:
a. maisto siuntinys;
b. rūbų siuntinys;
c. vaistų siuntinys;
d. smulkų reikmenų siuntinys.

Be to, reikia atsiminti, kad siuntinys labai ilgai eina. Didžiausios reikšmės turi medikamentai (ypatingai preparatai su vitaminu ir anti - parazitiniai chemikalai), rūbai, šilti baltiniai, negendantis maistas ir smulkūs reikmenys, ypatingai tie, kurie gali būti vietoje iškeisti.

Labai naudingos margos skarelės ir šiaip papuošalai. Taipgi žuvims gaudyti prietaisai (kabliukai, "fishing line" ir t. t.).

Tėvų Pranciškonų Misijos 1945 m

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Nekalto Prasiidėjimo par., Nekalto Prasiidėjimo Novena ir rekolekcijos lapkričio 29 — gruodžio 8 dien. — Tėvas Juvenalis Liauba.

Waterbury, Conn. — Šv. Juozapo par. — Padėkos už taiką triduum, gruodžio 7-9 d. — Tėvas Justinas Vaškys.

FRANCISCAN FATHERS
Mount St. Francis
Greene, Maine.

Pagalba Karo Nukentėjusiems Lietuviams

Nuo karo nukentėjusiems benamiams lietuviams reikia visko.. Jie neteko namų, neteko turto, neteko rūbų, neteko avalynės, pusbadžiai šaukiasi pagalbos iš mus, amerikiečių. Jie turi — kiek galėjo išsinešti, viskas kitas prarytas karo baisūno! Nelaimingųjų lietuvių vienintelė viltis — mes. Prieš šios žiemos šalčius mūsų pareiga nelaiminguosius apmesti ir apauti. Kuogreičiausiai siųskite drabužius, avalynę ir patalynę į United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. Warehouse 101 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. Evergreen 8-6203

"Darbininko" Jubiliejinio KONCERTO

Kuris įvyks Sekmadienį, SPALIŲ-OCTOBER 21, 1945 SO. BOSTON HIGH SCHOOL AUDITORIJOJE, So. Boston, Mass.

PRIETELIAI IR RĖMĖJAI
Reikia pasidžiaugti, kad Jubiliejinio "Darbininko" koncerto Rėmėjų eilės kasdieną didėja ir didėja. Reiškia, kad laikraštis "Darbininkas", kuris nuosirdžiai dirba Amerikos lietuvių išveivijai yra įvertinamas. Šią savaitę į Jubiliejinio "Darbininko" koncerto Rėmėjų eilės įstojo sekanti:

- GARBES RĖMĖJAI:**
Ignas ir Stella Kodžiai, Miami, Florida 35.00
Wm. A. Reilly, Kandidatas į Mayorus 10.00
K. Pliavokas, duonkepys, So. Boston, Mass. 10.00
Paulina Zajauskienė, Quincy, Mass. 10.00
Old South Photo Engraving Corp., Boston 10.00
Rutter & McNaught, Inc. Boston, Mass. 10.00
Juoz. ir Ona Guzevičiai, Mattapan, Mass. 10.00

- RĖMĖJAI:**
Dr. J. Repshis, Cambridge, Mass. 6.00
Dr. J. Landzius, So. Boston, Mass. 5.00
Adv. K. Kalinauskas, So. Boston, Mass. 5.00
Adv. J. Činys, So. Boston, Mass. 5.00
New England Adding Machine Co., Boston, Mass. 5.00
Robert Buren & Son, Boston, Mass. 5.00
New England Electrotpe Co., Boston, Mass. 5.00

- PRIETELIAI:**
Mrs. M. Kristaponis, Dorchester, Mass. 3.00
K. Nevronis, So. Boston, Mass. 2.60
Rev. J. Shupshinskas, Sugar Notch, Pa. 2.00
Mrs. Ona Janušonis, So. Boston, Mass. 2.00
A. Varanekis, Lewiston, Me. 2.00
Benedict Jakutis, Cambridge, Mass. 2.00
Mrs. Wm. Gedrim, Brighton, Mass. 2.00
K. Dvilienė, Hartford, Conn. 2.00
Stasys Sakalauskas, So. Boston, Mass. 1.20
Mrs. Peter Urban, Pittsfield, Mass. 1.20
N. Juozunas, Detroit, Mich. 1.20
Mrs. H. Vaičekauskienė, So. Boston, Mass. 1.20
John Herman, Glendall, W. Va. 1.00
Joseph Zavadskas, Haverhill, Mass. 1.00
M. Svirskas, Brockton, Mass. 1.00
D. Zansytis, Chicago, Ill. 1.00
Mrs. A. Walters, Baltimore, Md. 1.00
Rev. W. Sadauskas, Donora, Pa. 1.00
J. Sulale, W. Hazleton, Pa. 1.00
S. Antanaitis, Manchester, N. H. 1.00
I. Stonis, Providence, R. I. 1.00
R. Paznonskas, Plymouth, Pa. 1.00
A. Baltutis, Newark, N. J. 1.00
Rev. F. Garmus, Easton, Pa. 1.00
Teodora Atroska, Chicago, Ill. 1.00
D. Kurkauskas, Phila., Pa. 1.00
C. Drevinsky, Middleboro, Mass. 1.00
John Mockus, Oakville, Conn. 1.00
Steponas Kašėta, Brockton, Mass. 1.00
M. Mastėika, E. Greenwich, R. I. 1.00
A. Adomavičienė, So. Boston, Mass. 1.00
O. Sveikatiienė, Bronx, N. Y. C. 1.00
O. Aksomaitis, Detroit, Mich. 1.00
A. Balvočius, Hartford, Conn. 1.00
Kaz. Jankunas, Watertown, Conn. 1.00
Felix Kraunelis, So. Boston, Mass. 1.00
P. Antanaitis, Phila., Pa. 1.00
M. Tračiokas, Dorchester, Mass. 1.00
Mr. Ashman, So. Boston, Mass. 1.00
K. Mikenas, Dorchester, Mass. 1.00
Chas. Chenkus, Ashley, Pa. 1.00
Chas. Yuskus, Los Angeles, Cal. 1.00
Ant. Paulekas, Washington, Pa. 1.00
John Kaveckas, Millbury, Mass. 1.00
P. Lubin, Waterbury, Conn. 1.00
S. Mockus, Lawrence, Mass. 1.00
Mrs. T. Mitchell, Nashua, N. H. 1.00
M. Dambrauskas, Chicago, Ill. 1.00
A. Antanaitienė, Luzerne, Pa. 1.00
Mrs. Mary Babel, Norwood, Mass. 1.00
A. Zizminskas, Racine, Wisc. 1.00
J. Salkauskas, Athol, Mass. 1.00
B. Sarapas, Worcester, Mass. 1.00
Nellie Gust, Simsbury, Conn. 1.00
Julia Balsis, Chicago, Ill. 1.00
J. Nikstenas, Amsterdam, N. Y. 1.00
S. Perekslis, Athol, Mass. 1.00
V. Rimgaila, Phila., Pa. 1.00
G. Stonis, E. Walpole, Mass. 1.00
A. Stankienė, Detroit, Mich. 1.00
Mrs. A. Waichwicz, Waltham, Mass. 1.00
Kaz. Drevinskas, Lowell, Mass. 1.00
K. Cenkus, Ashley, Pa. 1.00
Alb. Neviera, Dorchester, Mass. 1.00
Ona Višniauskienė, So. Boston, Mass. 1.00
M. Stelmokas, Norwood, Mass. 1.00

Nuosirdžiai dėkojame Gerb. Rėmėjams už nuosirdumą laikraščiu "Darbininkui".
Administracija.

Laivyno kapitonas nešinas savo dukters kūdikį išlipa Los Angeles uoste iš laivo, kai jis buvo išlaisvintas iš Japonų nelaisvės.

"Darbininko" Jubiliejinis Koncertas

Spalių 21 d., š. m., South Bostono High School Auditorijoje, laikraštis "Darbininkas" rengia savo 30-ties metų gyvavimo jubiliejinį koncertą. "Darbininko" vadovybė, tartum, jaunikaicijų porėlė, stropiai rengiasi tam nepaprastam momentui. Iš šalies žvelgiant į tą nepaprastą parengimą norisi stabtelėti ir pasvarstyti tos šaunios dvasinės puotos reikšmę. Juk ten nebus karališko kepsnio ant riešutinis stalo ir kinietiškos audenyčios kilimo. Ten nebus nei verdančio šaltinio šampano, bei ispaniškai-prancūziškos madeiros. Ir tai žino visi, kurie stropiai rengia tą puotą ir tai žino tie, kurie ten ruošiasi vykti. Tai ko gi jie ten vyks?! Jeigu atsakytum tik į klausimą, tai jis nebūtų pilnas. Čia yra susijęs kitas faktorius, apie kurį norime, kad ir netyčiomis, užmiršti. Norime užduoti gražia operos artiste dainininke, kad jos skambus balse- lis žavėtų minutėlei visus svečius ir viešnius. Gal būt ir susidarys dainininkų-ių talka, kad jie nukels klausytojus savo melodizingumu ir žavumu į senosios tėviškos laukus, pievas, lankas, miškus, pakraučius, sraunius upokšnius, bei priartins prie senosios sengalvėlės ar grakščiosios merguželės. Gal būt mes tai minutėlei ir pamiršime, kad čia subėgta iš visų artimų ir tolimiesnių kampelių, kad pasidžiaugti, bet dėl kokios priežasties?!... Lai bus leista čia priminti tos valandos svarbumą.

Dr. Paul Jakmauh — Jakimavičius,

buvęs Mass. valstybės sveikatos departamento komisijonierius, vienas seniausių lietuvių gydytojų Mass. valstybėje. Jis yra geras patrijotas lietuvis ir didelis "Darbininko" prietelius. Dr. Jakimavičius yra Jubiliejinio koncerto Garbės Rėmėjas ir žada su šeima ir draugais dalyvauti koncerte.

kurie yra mūsų visuomeninio gyvenimo pulsas.

Aišku visiems, kad mažame straipsnyje neįmanoma apibūdinti tos sėkmingos veiklos laikraščio "Darbininko", kurio yra išplaukę į pasaulį tonai literatūros. Literatūros, kuri yra atsidačiusi nuosirdi artimo meilei, to artimo, kuris sveikai galvodamas dirba Dievui ir tėvynei. Mokina gražiais pavyzdžiais ir tuos, kurie išvirtę iš kailio dirba atžagareivišką darbą prieš Dievą ir prieš tėvynę, laižydami raudonojo imperialisto batą.

Akmens plaukt neišmokinsi, sako priežodis. Bet žmogus ne akmuo. Kartą, kad ir sukietėjusiai bolševikiškai širdėlei užmeti keturių laisvių teisę, tai jie ir ne žiopt. Tas parodo, kad yra sąžinė, kuri neduoda ramybės... Šalia visuomeninės politinės veiklos yra tiesioginė Darbininkų Sąjungos veikla, kuri savo tiksluose dar turi ir šio krašto darbininkijos judėjimą. Gal būt nežymus tas judėjimas, bet jis yra išdėstęs ir nušvietęs

katalikišką doktriną darbo klausimu. Kova už teisingą gyvenimą buvo ir bus ir dažnai reikalinga pasiinformuoti, net pagrindiniais klausimais ir juos mes randame kartas nuo karto "Darbininko" skiltyse. Socialiniai skirtumai yra būtina reikalinga žinoti kiekvienam sąmoningam piliečiui ir lietuviui. Tas žinias kaip tik mes ir randame "Darbininke" ir kas jį atydziai seka, tas yra išėjęs aukštos rūšies universiteta.

"Darbininkas" niekuomet nėra vienai minutėlei nenustojo gyneš religijos ir tautos reikalų. Tas kilnis laikraščio tikslas ir budina kiekvieno lietuvių širdį ir šiuo momentu, kaip jis pasirengę paminėti savo gyvavimo 30 metų amžėlį. Atsiliepi tūkstančiai prietelių, kurie visokeriopa sveikina: kas širdimi, kas laiškais ir aukomis, kiti asmeniškai rengiasi atvykti, kad anoje džiaugsmą reiškančioje minutėje kartu jausti vieną širdies plakimą. Štai šio širdies vieno pulso bangavimą ir malonės diriguoti dainininkė savo lietuviškos dainos melodija. Jai ir talką stoja du gabūs ir patyrę muzikai, kurie su savo grupėmis sudarys tikrą pulką, kuris kels klausančiųjų širdyse nepaprastai didelio ryžtingumo jausmo ir toliau eiti su šio laikraš-

Feliksas Zaleckas,

ilgametis LDS 1-mos kuopos narys, kaikurį laiką dirbęs "Darbininko" spaustuvelyje. Jis yra Jubiliejinio koncerto tikietų patinimo komisijos narys ir uoliai dirba Jubiliejinio koncerto pasisekimui. Jis jau nemažai yra pardavęs koncerto ir laimėjimo tikiety. Felikso linksmas būdas pritraukia didelį būrį draugų. Jis dažnai rinkiminėse kampanijose būna sėkmingas politikierius.

William Arthur Reilly, kandidatas į Bostono miesto Mayorus. Jis yra baigęs Boston College ir yra stambus biznieri- us. Jis turi knygų leidyklą McLaughlin & Reilly Co. Mr. Wm. Reilly yra Jubiliejinio "Darbininko" koncerto Garbės Rėmėjas. Adv. John J. Grigalus ir kiti remia jo kandidatūrą. Jis yra labai palankus lietuviams.

čio idejos numintais keliais ir semiantis dvasinės stiprybės žiniomis, jam padėti, kada jis to šauksis. Taigi bendromis jėgomis ir vieninga talka "Darbininkas" dar daug žada ir jis daug padės laimėti paklydusių ir religiniame ir tautiniame gyvenime.

Lai šio straipsnelio skaitytojas palygina, kas svarbiau, ar vienkartinis skanus kepsnys su bonke šampano, ar žinių pluoštas, kuris patiekia gyvenimo tiesą visiems laikams... Yra žinoma, kad žmogus ne vien duona gyvena. Yra kitas dvasinis pasaulis ir jis nori jį sekti. Tą liūdi- ja galinga pasaulio spauda, radio ir niekuomet neišsemiantis mokslas. Kas to dvasinio pasaulio žinių nepažįsta, tas yra lygus keturkojui prileistam prielovio arba iškultūrintai miškų beždžionei, kuriai ką liepia, tą ji ir daro. Tokių yra, nes jie drįsta išsižadėti savo tėvynės ir už Judo grašą ją parduoti svetimiems, kad jo tėvus ir gimines amžiams supančiuotų vergijos reteziais.

Džiugu, kad "Darbininkas" kovojo ir kovoja teisingą kovą, keldamas keturių laisvių vėliavą ir ištikimai veikdamas Dievo ir tėvynės naudai.

Tad lig pasimatymo spalių 21, "Darbininko" Jubiliejiniam koncerte! Kmp.

tojai visi drauge šokė įvairių tautų šokius.

Kiekvieną šoki perstatydamas, programos vedėjas ir kalbėtojai ragino žmones negailėt aukų kilniam šalpos tikslui — National War Fondui, kuris palaiko ir Lietuvių Bendrąjį Fondą.

Amerikiečių spauda gražiai aprašė tautas, pažymėdama, kad žmonių programa gėrėjosi net 56,000. Kai kurie korespondentai, per klaidą, mūsų šokius priskyrė kitiems. Bet dažniau dalyvaudami, daugiau kitataučius supažindinsime su savo menu. Iš didžiųjų laikraščių, pav., "New York Times" paskyrė vietos lietuvių šokiams paminėti. Tarptautinėse pramogose reikia lietuviams kuo dažniausiai dalyvauti ir kelti savo tautos meną. J. V.

Stasys Mockus,

už nuopelnus Lietuvai yra apdovanotas Lietuvos Vyriausybės Gedimino Ordenu. P-nas St. Mockus yra Jubiliejinio Darbininko koncerto publikacijos komisijos narys ir visuomet labai palankus laikraščiu "Darbininkui".

HARRISON-KEARNY, N. J.

Nesenai ši lietuvių kolonija susilaukė naujo profesionalo, gydytojo Lt. Dr. Vitas J. Kemežis. Lt. Dr. Vitas Kemežis yra sūnus Juozo ir Onos Kemežių gvv. 183 Duke St., Kearny, N. J. Jojo brolis, kun. Mykolas Kemežis yra šv. Mykolo lietuvių (Bayonne, N. J.) parapijos klebonas ir Nekalto Prasidėjimo diecezijos Seminarijos lietuvių kalbos profesorius.

Kemežių šeima daug šiame apskrityje pragarsėjo: vienas jų sūnų Mykolas buvo pirmutinis šios Harrison - Kearny parapijos įšventintas kunigu. Dabar kitas jų sūnus Vitas tampa pirmutinis šios parapijos savanoris gydytojas.

Lt. Dr. Vitas Kemežis baigęs su saluditoriano poaukščiu šv. Cecelijos High School Kearny, N. J. 1935 metais, įstojo į Seton Hall kolegiją, South Orange, N. J. Mokiny priklausė prie "Schola Santorum" choro, prie dramos skyriaus ir prie kitų grupių. Sėkmingai kursus baigęs 1939 m. atsiekė (B. laipsnį ir sekančiais metais Magistro (M. A.) laipsnį toje pačioje kolegijoje. Po to nuvyko į Louisiana State Universitetą, kur studijavo specialius kursus psichologijoje. 1941 metais įstojo į Hahnermann Medical College Philadelphia, Pa. Čia jis pasižymėjo medicinos mokslo srityje. Buvo kolegijos metraščio "Medic" redaktorium. Besimokant Amerika stojo į karą. Studentas Vitas suprato savo pareigą ginti šalį ir pasidavė į karo tarnybą rugsėjo mėn. 1943. Vitas tapo Leitenantas Medical Corps. Paskutiniaisiais mokslo metais jisai ėjo "intern" tarnybą Stevens ligoninėje Philadelphiaje ir

Gausus Susirinkimas BALF Sandelyje

Rugsėjo 25 d., BALF sandelio patalpose, Brooklyne, įvyko New Yorko BALF apskrities valdybos ir vietos lietuvių draugijų atstovų ir visuomenės veikėjų susirinkimas šalpos reikalais. Susirinkime dalyvavo ir pasakė kalbą BALF pirmininkas kun. dr. Končius, National War Fund atstovas Elliot ir Rosenberg. Drabužių rinkimo vajuos ir kitais šalpos reikalais kalbėjo BALF pareigūnai: — Laučka, Cerienė, Valaitis ir kiti. National War Fund atstovas parodė filmą, iš kurios buvo matyti kalbamojo fondo veikla ir tikslai. Be savo šalpos reikalų, susirinkime nutarta energingai dalyvauti prasidedančiame NWF vajuje. Tam tikslui išrinktas specialus komitetas.

Drabužių rinkimo vajuos vedėjas J. Valaitis aiškino, kad lapkričio 10 d. prasidės ir maisto rinkimo vajuos. Be drabužių, lietuviams tremtiniams į Europą taip pat bus siunčiamas ir maistas. Išrinkta visa eilė komisijų planuojamiems darbams dirbti.

Susirinkimui vadovavo BALF apskr. pirmininkas J. Brundza.

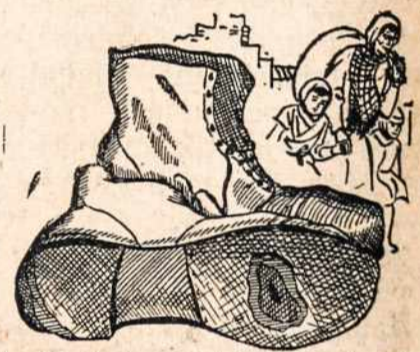
Komiteto Valdyba išrinkta BALF apskrities valdyba: pirmininkas Jonas Brundza, vice-pirmininkas P. Kubilius, sekr. Jonas Kružė, išd. S. Cerienė, korespondentė Ona Valaitienė.

Rugsėjo 11, 1944 jįsai apsvėdė su plačiai žinoma lietuvaite, mokytoja Marija Čurinskaite. Jojo žmona mokino pradinėje mokykloje Belleville, N. J.

Apturėjęs laipsnį, buvo valdžios paskirtas vykti į Shepherd Field, Texas, tarnauti narsiems Amerikos lakūnams. Dabartiniu laiku jįsai yra paskirtas į Carlisle, Pa. Čia kiek pabuvęs bus išvestas į Truox Field, Madison, Wisconsin.

Jaunam gydytojui jojo tėveliai, broliai, seserys ir visi artimieji linki geriausių sekmių ateityje.

Koresp. K. ir S.

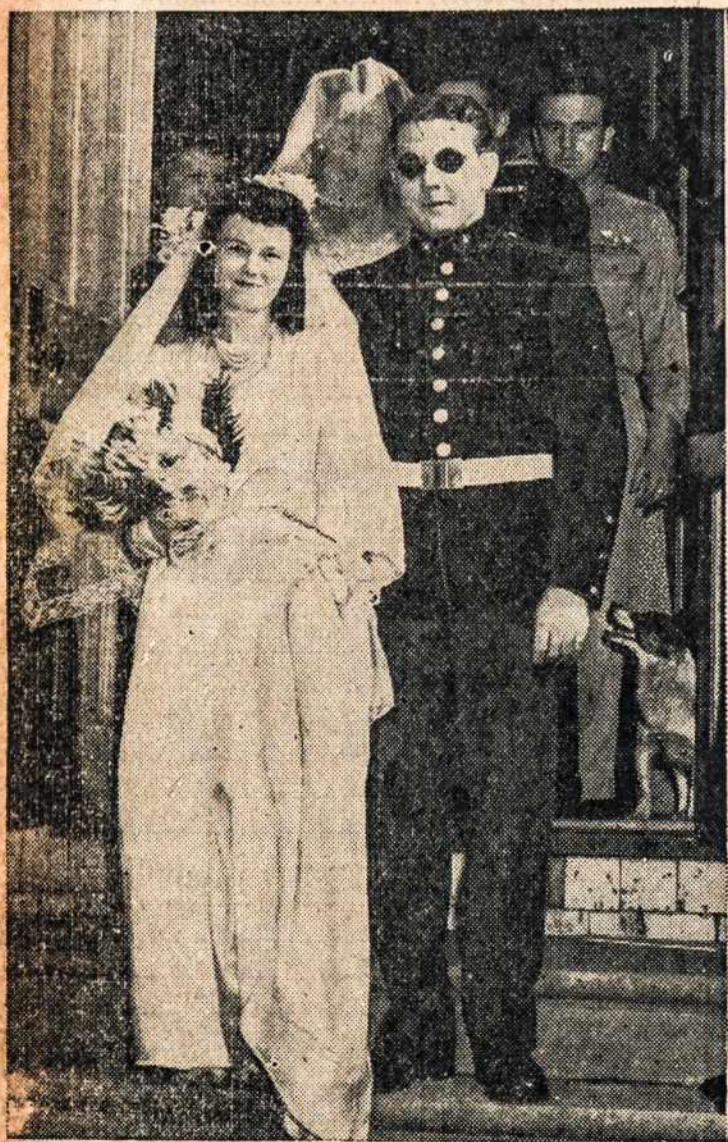
Kad ir muplyšiais batais, bet Lietuvos dukra eina apsaugos ieškodama, vedina dvim mažučiais. Tamstos atlikusieji batukai gali padėti jos varge...

BLAIVININKŲ SEIMAS

ALRK Pilnųjų Blaivininkų Seimas įvyks lapkričio 11 dieną, Nekalto Prasidėjimo Panelės švč. Parapijoje, Cambridge, Mass.

Visos Blaivininkų gyvuojančios kuopos malonėsite išrinkti kuodaugiausia atstovų, kad Seimas būtų gausus. Taipgi nuosirdžiai kviečiame visus Blaivybės prietelius seime dalyvauti.

- P. Mankus, I vice-pirm.
- B. Jakutis, II vice-pirm.
- V. J. Blavackas, rašt.

Šis marinas susižiedavo su šia mergina dar būdamas sveikas akimis. Bet karas ugnies paliestas jis prarado regėjimą ir norėjo nutraukti susižiedavimą. Bet ši mergina Lillian Langley, iš Greenville, N. C., nenutraukė susižiedavimo ir nuėjo su juo prie altoriaus amžinam susirišimui. Tikrai gili meilė...

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

Lietuvaitės Šokėjos Tarp-tautiniam Parengime

Viena gražiausių New Yorko miesto vietų yra Bronx Botanical Garden. Tiek studijuoti augalus, tiek jais pasigrožėti ir tyru oru pakvėpuoti žmonės į čia suvažiuoja iš viso miesto ir tolimų priemiesčių.

Ši vieta buvo parinkta atidaryti New York National War Fund vaju.

Oficiali programa įvyko sekmadienį, rugsėjo 30 d. Tęsėsi nuo 2:30 iki vėlaus vakaro. Programoj dalyvavo apie 20-ties tautų, netik National War Fund narių, šokėjai.

Lietuvius atstovavo Bronės Brundzienės jaunų lietuvių šokėjų grupė. Šoko tipingus lietuvių tautinius šokius: 'Kubilą', 'Jonkelį' ir 'Kepurinę'. Garsia-

kalbiais muzika skambėjo po visą parką.

Tautiniai šokiai, margi gražiaspalviai kostiumai, lietuvių muzikos garsai lietuvius jaudino, o kitataučius supažindino su lietuvių liaudies menu.

Kai kurios tautos, pav., ukrainiečiai, italai, kaip ir visada, pasižymėjo savo profesionaliai atliktais šokiais. Tos tautos, matyti, išlaiko savo profesionalius šokėjus. Tik dar dvi tautos, filipiniečiai ir armėnai, turėjo jaunuolių šokėjus.

Energingos Br. Brundzienės lietuvių šokėjų kiekvieną kartą, išeidamos scenon, parodo pažangos. Lietuvaites publika labai šiltai priėmė.

Tautinių šokių programai pasibaigus, programos vedėjo pakviesti, žiurovai ir programos pildy-

PEACETIME BREW!

T/5 Arthur H. Maxwell makes good use of leftover bones. This huge pot of stock, for use in soups and vegetables, will be allowed to cool and all fat will be skimmed from the top. Camp Edwards, Mass., does not overlook any of the many ways to salvage fat. Salvaged fat is urgently needed to build up diminishing supplies of industrial fats and oils.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

GRAIGESI GRAZIOS MISIJOS. Pirmadienį, 7 val. vakare, baigė savaitę moterims ir merginoms misijų. Pasitaikė geras oras. Rytais ir vakarais į misijų maldas lankėsi labai daug moterų. Visi giria misionieriaus pr. Sylvijo pamokslus ir laukia naujų misijų.

YVYRŲ MISIJOS. Pirmadienį, 10 val. vakare, prasidėjo misijų savaitė vyrams ir vaikams. Rytais, 9 val. misijų pamaldos. Šiandien bendrai visiems — vyrams ir moterims — jaunimui. Visi kviečiami į misijas.

NUOMA PASNINKA. Iš priedėdžių Amerikoniškos tautinės mados — Columbus Day — J. J. Arkivyskupas Richard J. Cullen, D. D., naudodamasis šv. J. J. indultu, atleidžia savo parapijoms tikinčiuosius nuo šventės įsakymo pasninkauti. Spalių 12 d. šioje diecezijoje nebus pasninko.

DAKTARAI

J. Repshis, M. D. (REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampus Inman artl Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

ĮVAIROS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gerimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užėiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE
VINČAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SOU. 4645
New Styles
Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL \$10.
Soft, Cream-Oil Permanent \$8. Includes shampoo, Cutting and Individual hair Style.
Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M. Other permanents from \$5. to \$50. Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorous Surroundings.
at
CASPER'S BEAUTY SALON
738 E. Broadway, South Boston, Mass.
Experienced Manicurist always present No Appointment Necessary
Hours 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

Aukavo šv. Petro par. mokyklų fondan Ona Bučinskienė \$10. ir Juzefina Gudaitė \$5. Pirmą aukavo \$25.

MIRĖ TUTKIENĖ. Spalių 7 d., mirė, Carney ligoninėje, ilgai sirgusi, Antanina Tutkienė, 52 metų, gyv. 97 Pleasant St., Dorchester. Amerikijoje pragyveno apie 30 metų. Paliko nuilūdusius vyrą Igną, tris sūnus ir seserį. Laidojama iš šv. Petro par. bažnyčios spalių 10 d., 9 val. ryte., Naujos Kalvarijos kapuose.

VAŽIUOJA PIETŲ AMERIKON. Kun. Antoninus Jurgelaitis, O. P., šiomis dienomis vieši savo tėviškėje, So. Bostone. Į trumpą laiką jis keliaus į Perų ir Kolumbią studijuoti sociologijos.

Juozas Guzevičius,
LDS 1-mos kuopos vienas pirmųjų pirmininkų. Juozas ir Ona Guzevičiai yra uolūs "Darbininko" rėmėjai. Nėra buvę "Darbininko" tokio parengimo ar atsisaukimo, kad pp. Guzevičiai nuširdžiai neparemtų. Pereitą šeštadienį p. J. Guzevičius lankėsi "Darbininke" ir atsilankymo proga įstojo į Jubiliejinio koncerto garbės rėmėjus.

Mes apie spalių 10 dieną išvykstame pastoviai į Miami

30 Metų Proga — \$35.00 "Darbininkui"

Ketvirtadienį, spalių 5, lankėsi ilgamečiai LDS 2-ros kp. nariai ir nuširdžiai "Darbininko" rėmėjai — Ignas ir Stela Kodžiai. "Darbininko" 30-ties metų Jubiliejaus proga aukoję \$35.00. Nuširdžiai dėkojame pp. Kodžiams už paramą.

Pp. Kodžiai per 10 metų turėjo vasarnamį Nantasket Beach, Mass., dabar šį vasarnamį pardavę išvyksta į Miami Beach, Florida, kur turi vieną iš moderniškiausių viešbučių, vadinamą — Hotel Kody. Linkime pp. Kodžiams laimingos kelionės ir gero pasisekimo.

Lankėsi

Pentkadienį "Darbininke" lankėsi Mrs. M. Kristaponis iš Dorchester, Mass. Atsilankymo proga "Darbininko" Jubiliejinio koncerto fondan aukoję \$3.00.

Tą dieną lankėsi Mrs. Ona Janušonienė ir Mrs. H. Vaičekauskienė. Atsilankymo proga Mrs. Janušonienė Jubiliejinui koncertui aukoję \$2.00, Mrs. Vaičekauskienė \$1.00.

Pereitą savaitę lankėsi Benediktas Jakutis, "Darbininko" platintojas iš Cambridge, Mass. Atsilankymo proga Jubiliejinio koncerto fondan aukoję \$2.00.

Nuoširdžiai Dėkojame

Šiuomi norime nuoširdžiausiai padėkoti visiems lietuviams ir lietuvėms, ypač Worcesterio ir Brocktono, kurie taip nuoširdžiai parėmė mus, atvykdamį per 10 metų vasaroti į mūsų vasarnamį, kurį turėjome Brocktone, ir Nantasket Beach. Iš tikrųjų, labai smagu ir malonu buvo su savo tautiečiais praleisti laiką ir daryti biznį. Taigi, labai, labai visiems nuoširdžiai dėkui.

Mes savo vasarnamį pardavėme labai nuoširdžiams lietuviams Worcesteriečiams, būtent pp. Radziakiams, kurie tikisi, kad visi mano buvusieji kostumeriai pas juos atvyks pasišėti ir pavasaroti.

Mes apie spalių 10 dieną išvykstame pastoviai į Miami

Marijonų Misjonierių Veikla

Spalių 14—16, Cleveland, O., šv. Jurgio bažnyčioje, 40-tės atlaidai, kun. Adomas Markūnas, MIC.

Spalių 14—16, Wilkes Barre, Pa., šv. Trejybės bažnyčioje, 40-tės atlaidai, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Spalių 21—28, Lowell, Mass., šv. Juozapo bažnyčioje, rekolekcijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Gruod. 16—26, Baltimore, Md., šv. Alfonso bažnyčioje, kun. Antanas Mažukna, MIC.

Kovo 11—17, Cambridge, Mass., Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, rekolekcijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 18—31, Chicago, Ill., Aušros Vartų bažnyčioje, dviejų savaitių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 25—31, Chicago, Ill., šv. Jurgio bažnyčioje, misijos kun. Antanas Mažukna, MIC.

Bal. 1—7, Pittston, Pa. šv. Kazimiero bažnyčioje, misijos, kun. Adomas Markūnas, MIC.

Bal. 1—14, Chicago, Ill., šv. Kryžiaus bažnyčioje, dviejų savaitių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC ir kun. Ant. Mažukna, MIC.

Bal. 15—21, Chicago, Ill., šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Marijona Bartkevičienė, Brocktono kolonijos darbuotoja, ilgametė LDS 2-ros kp. narė, nuolatine ir labai nuširdi laikraščio "Darbininko" rėmėja. Josios sūnus Bronius, kuris dabar tarnauja Dėdės Samo laivyne ir randasi kur nors Japonijoje, yra buvęs LDS Centro valdybos narys. P-nia Bartkevičienė yra Jubiliejinio koncerto Garbės Rėmėja ir tikietų platinimo komisijos narė. Ji nuoširdžiai platina koncerto tikietus.

Beach, Florida, kur turime labai modernišką ir gražų viešbūtį, vardu, Hotel Kody. Taigi, kam pasitaikytų būti Miami Beach, Floridoje, kviečiame pas mus atsilankyti, kur būsite maloniai ir svetingai priimti.
Ignacas ir Stella Kodžiai.

Paieškomi Asmenys

BLIUNAS, Gustavas, kilęs iš Šakių apskr., į USA emigravęs prieš Did. Karą, spėjama gyvena New Yorke.

GRINKEVIČIUS, Povilas, kilęs iš Kauno, į USA emigravęs 1921 metais, spėjama gyvena Richmond, Va.

RUTKAI, Povilas ir Simas, abu kilę iš Šiaulių apskr. į USA emigravo apie 1935 metus.

KIAUNIENĖ, Ona — kilusi iš Panevėžio apskr. į USA emigravusi po Did. Karo.

BUTERAITIENĖ, Ona — kilusi iš Kauno apskr., į USA emigravo po Did. Karo, spėjama gyvena New Yorke.

KIRŠ, Berta — kilusi iš Kauno apskr., į USA emigravo prieš Did. Karą.

PLIUŠKAITIENĖ, Adlyna — kilusi iš Kauno apskr., į USA emigravo prieš Did. Karą.

VEGBLAIČIENĖ, Adelė — kilusi iš Kauno apskr., 1928 metais emigravo į Kanadą.

VYMERIS, Fridrikas — kilęs iš Mariampolės apskr., į USA emigravo prieš Did. Karą.

POCIUS, Viktoras — kilęs iš Jurbarko valsč., į USA emigravęs prieš Did. Karą.

POCIUVIENĖ, Drignytė — kilusi iš Jurbarko valsč., į USA emigravusi prieš Did. Karą.

ČIOČYS, Pranas — kilęs iš Utenos apskr., į USA emigravo prieš Did. Karą, spėjama gyvena Chicago, Ill.

JANUSKA, Pranas; **JANUSKA,** Kazimieras, abu kilę iš Raseinių apskr.

JANUSKYTĖ, Domicelė; **JANUSKYTĖ,** Marijona, abi kilusios iš Raseinių apskr., spėjama gyvena Illinois.

BRUKLYS, Adomas; **BRUKLYS,** Jonas, spėjama gyvena Chicago, Ill.

BARAUSKAS, Jonas, kilęs iš Panevėžio apskr., spėjama gyvena Chicago, Ill.

JANČYS, Kazimieras — kilęs iš Rokiškio apskr., spėjama gyvena Chicago, Ill.

PALAITIS, Juozas, kilęs iš Raseinių apskr., spėjama gyvena New York City.

VITURYS, A., kilęs iš Raseinių apskr., spėjama gyvena New Yorko valstybėje.

VITURYTĖ, Anelė, kilusi iš Raseinių apskr., spėjama gyvena New York valstybėje.

apskr., spėjama gyvena Pennsylvania valstybėje.

VAITKEVIČIUS, Vladas, kilęs iš Marijampolės apskr.

VAITKEVIČIENĖ, JAKIMAVIČIUTĖ, kilusi iš Marijampolės apskr.

BARISAUSKAITE, Marcelė, kilusi iš Semeliškių m., Trakų apskr.

BARISAUSKAS, Antanas; **BARISAUSKAS,** Stasys, abu kilę iš Semeliškių m., Trakų apskr.

SKRANDŽIUVIENĖ, Mykolaitytė Agota, kilusi iš Jurbarko m., spėjama gyvena Brooklyn, N. Y.

BUŠAUSKAS, Antanas, kilęs iš Vilkaviškio apskr., į USA atvažiavęs iš Glasgow, Škotijos.

BALNYS, Antanas, Amerikoje gimęs, paskutinį kartą Lietuvoje buvęs 1939 metais, gyvena Chicago, Ill.

BALNYS, Ignas — kilęs iš Šiaulių apskr., spėjama gyvena Chicago, Ill.

BALNYTĖ, Ona, Magdalena ir Elena, visos Amerikoje gimusios, spėjama gyvena Chicago, Ill.

STASIUNAITIS, Antanas, kilęs iš Raseinių apskr., į USA emigravo 1914 metais.

STASIUNAITIS, Dominikas, kilęs iš Jurbarko valsč.

VALUOKAS, Pranas, kilęs iš Jurbarko, į USA emigravo 1914 metais.

a. a. **SHARKIS,** Antanas — jo giminės spėjama gyvenan tieji Chicago, Ill.

DAUJOTAS, Petras ir **DAUJOTAS** Vincentas, abu kilę iš Raseinių apskr.

ČEPAUSKIENĖ, Daujotaitė, Ona kilusi nuo Nemaščėių.

GIBS, Geštventneraitė, Ona kilusi iš Vilkaviškio apskr., spėjama gyvena Berkeley, Calif.

GESTVENTNER, Gustavas, kilęs iš Kybartų valsč., spėjama gyvena Berkeley, Calif.

KUTKAITIS, Augustas ir **KUTKAITIS,** Andrius, abu kilę iš Šakių apskr., spėjama gyvena Brooklyn, N. Y.

MEYER, Ewald; **MEYER,** Adolf, abu kilę iš Šakių apskr., spėjama gyvena Brooklyn, N. Y.

JAMPILCAS, Aleksandras; **JAMPILČAS,** Jonas, abu kilę iš Šakių apskr., spėjama gyvena Brooklyn, N. Y.

ALBRECHTAS, Francas; **ALBRECHTAS,** Jonas, abu kilę iš Šakių apskr.

Kazys Pliavokas, senas So. Bostono biznierių — duonkepys, turįs savo duonkepyklą, 530 E. 8th St., So. Boston, Mass. P-nas K. Pliavokas yra ilgametis LDS 1-mos kp. narys ir Jubiliejinio Concerto Garbės Rėmėjas. P-nų Pliavokų duklė Alena yra gera smuikininke. Pereitą šeštadienį gražiai grojo sunkius kūrinius per "Darbininkų" radio.

KLEINYTĖ, Vanda, kilusi iš Šakių apskr., spėjama gyvena Brooklyn, N. Y.

RENTELYTĖ, Otilija, kilusi iš Vilkaviškio apskr., spėjama gyvena Brooklyn, N. Y.

GALINAITIS, Karolis, kilęs iš Šakių apskr.

KALIAVAS, Gustavas, kilęs iš Šakių apskr., spėjama gyvena Lisbon, N. Y.

AMANDTAS, Leopoldas, kilęs iš Šakių apskr., spėjama gyvena Brooklyn, N. Y.

AMANDTIENE, Kolevaitė Berta, kilusi iš Šakių apskr., spėjama gyvena Brooklyn, N. Y.

DEMSKIS, JOHAN, kilęs iš Šakių apskr.

PONIŠKIENĖ, Milerytė, Marijona, kilusi iš Vilkaviškio apskr., spėjama gyvena Worcester, Mass.

DERENCIUS, Pijus, kilęs iš Vilkaviškio apskr.

VASILIAUSKAITE, Ona, kilusi iš Telšių apskr.

NORVICE (Norviša), Vincent ir Mary, gyvena Chicago, Ill.

GASLIENE, Šukytė, Julia, gyvena Chicago, Ill.

SUKIS, Juozas, gyvena Chicago, Ill.

PULEIKIS, (vardas nežinomas), gyvena Chicago, Ill.

KIUDIS, Juozas ir Barbora

KIUDIENE, abu gyvena Chicago, Ill.

MACKEVICIUTE, Ona iš profesijos dantų gydytoja, gyvena Chicago, Ill.

JUODIS, (Kazimieras), spėjama gyvena Illinois.

Ieškomeji ar apie juos-zinantieji maloniai prašomi atsiliepti — Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y. Social Service Bureau.

ĮVAIROS SKELBIMAI

PAIEŠKAU Soročkos - Soročkos Juozapo, gyv. Youngstown mieste. Jam atsiliepus, prašau painformuoti mano adresą. "Darbininko" Administracija.

PARSIDUODA So. Bostone frosnė ir bučernė su vėliausios mados įrengimais. Vėliausios mados mašinos ir visi patogumai. Bučernė tirstai apgyventa. Kitos bučernės toli. Atsišaukite "Darbininkam". (5-8-12)

VEDUSIAI porai yra vieta pas mane gyventi. Yra penki kambariai su visais įrengimais. Dėl rendos, tai susitarsime. Atsišaukite ant pirmo floro: 34 Bellevue St., Dorchester, Mass. (5-8-12)

REIKALINGA pardavėja kepurė, kuri moka lietuviškai kalbėti. Nereikalingas patyrimas. Pilnam laikui arba trumpam valdomui. Geras atlyginimas. Atsišaukite Henry Davis, 449 West Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SOU 9684. (11)

REIKALINGA Polishers ir Buffers
Nuolatinis Darbas — Geras Užmokestis
ATSISAUKITE —
Tremont-Old Colony Plating Co.
137 Old Colony Ave.
So. Boston 27, Mass.
Tel. SOUTH Boston 3784-3785

APKALKITE NAMUS SINGELIAIS — NEREIKĖS JŲ MALIAVOTI
Dėl platesnių informacijų pasaukite
H. S. TITELBAUM
Tilo Roofing Co., Inc.
District Manager
1576 BLUE HILL AVE.,
MATTAPAN, MASS.
Tel. Blue Hills 8400

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graboriai ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnau gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2537

CASPER FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laldotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentims dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.
Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — E. Gaillūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Izdininkė — Ona Stanulūnė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolą raštininkę.

SV JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkas — Juozas Švagždyta, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Join in Prayer to ST. JUDE Thaddeus
Patron Saint of Hopeless Cases
NOVENA OCTOBER 20-28
Services 3:15 and 8:00 P. M.

Whatever your trouble, however deep your despair, appeal to St. Jude, the Saint of the Impossible, with assurance of help. Join this great annual Novena —

- By sending in your WISH with an Offering, or
- By enrolling in ST. JUDE'S LEAGUE (Fee \$1), or
- By subscribing to the Catholic Monthly, "The VOICE OF ST. JUDE" (1 yr. \$3; 2 yrs. \$5)

If You Do Any (or all) of the Above

- You will receive a VIAL OF ST. JUDE'S HOLY OIL.
- You Participate in the INDULGENCES granted by Pope Pius XII.
- You share in the prayers of the CLARETIAN FATHERS.

My Name _____
My Address _____
My Special Petitions _____

ST. JUDE "NATIONAL" SHRINE, 3208 East 91st Street, Sec. 46, Chicago 80, Illinois

Literatūros Skyrus

Veda — Antanas Vaičiulaitis

VYSKUPAS MOTIEJUS VALANČIUS

Vysk. Valančius — Rašytojas

(Tešiny)

Daugiau Valančius nekalba nei apie Antaną, nei apie jo mokymo būdą. Valančius duoda mums Antano pasakojimus. Vadinasi, tai, ko Antanas mokė vaikus ir suaugusius. Antano mokymo medžiaga — įvairi ir įdomi. Duoda jis apskiai tikrai gražų pamokančių ir patraukiančių dorovingų pasakojimų. Gale pasakojimo dažnai prikeria ir savo „privedimą“. Pavyzdžiui, pasakojimą apie Poviliuko gerą darbą užbaigia taip:

„Tas atsitikimas rodo, jog geras darbas, artimui padarytas, ne vien mirus, bet ir šiame pasaulyje, nepraeina be užmokesties. Todėl per kiaurą savo amžį rūpinkitės, vaikai, daryti gerą žmonėms, tuokart ir tie padės jums jūsų reikaluose“.

Kartkartėmis Antanas pabrėžia vaikams, jog reikia savo tėvelius mylėti ir gerbti. „Jei nori būti laimingu ir ilgai pasaulyje gyventi, guodok tėvą ir motiną tavo“. Tėvams gi liepia padoriai elgtis su vaikais. „Jei vaikas ką pikta padarė, motina supyko — tai ne baudžia — jo tuojau, nes gali per daug nubauti. Kaip atsileidžia — tuokart baudžia, kaip motina, ne kaip terionis“ (tironas — kankintojas).

Pasakoja Antanas ir apie nedorovingus žmones, apie neklaudžadas vaikus ir visokius nedorus darbus, už kuriuos Dievas smarkiai nubaudžia piktadarius. Antanas savo mažiesiems klausytojams pasakoja ir linksmų, juokingų

dalykų („Sūnų didybė“, „Nauji išmoniai“).

Valančius, pats karštai mylėdamas savo tėvynę, norėjo tos meilės įdiegti ir kitiems. Antano lūpomis pasakoja apie senuosius piliakalnius, apie Utenos miestelio pradžią ir kitokius žiliosios senovės dalykus. Labai ryškiai pabrėžia žemaičių gudrumą, patvarumą ir narsumą. Tos žemaičių savybės matyti iš įvairių mūšių aprašymo. (Vokiečiai pas Varnius, kova ant Girgždutos kalno, Žemaičių vylius, kovos pas Medžiokalnio pilį, Salantu pilį, ties Durbe, pas Biružulio ežerą, pas Pilėnus). Didelį žemaičių atsparumą ir karžygiškumą pabrėžia ir patys lietuvių priešininkai vokiečiai, kiutindami iš Pilėnų: „Sunku bus tokius žmones pamušti, kurie geriau velija sudegti, ne kaip mūsų vergučiai būti“. Taip tad Antanas tretininkas teikia vai-

VAI TU, ŽIRGE

Vai tu žirge, žirge,
Žirge juodbėrėli,
Oi ko nusižvegei
Vėlai vakarėlį. (2)
Ryt anksti rytelį
Kelonėlėn trauksim,
Lygiojojo lankelį
Su priešais kovosim.
Sudundės laukeliai,
Sužvangės kardeliai,
Susiūbuos giružė
Aukštai ant kelelio.
Ten žvengsi, žirgeli,
Žvengsi, juodbėrėli,
Mano mundierėlį
Močiutei parnešdams.
O dabar nežvenki
Tėvelio stainelėj,
Nevirkdink močiutės
Aukštajam svirnely.

Šitie vaikučiai iš Java, Olandų Rytinės Indijos salos buvo nugabenti į Japoniją ir ten laikomi karo kalniais. Kai amerikiečiai juos išlaisvino ir pafundino saldinių tai jie buvo labai atsargūs jas valgyti, nes jiems japonai niekuomet panašių valgymų neduodavo.

AUŠT AUŠRELE

Aušt aušrelė, tek saulelė,
Jau man laikas išvažiuoti. (2)
Jums važiuoti davažuoti,
O man dar čion meilu būti. (2)
Palūkėki, bernužėli,
Dar aš eisiu į darželį. (2)
Į darželį įeidama,
Pas rūteles apalpdoma: (2)
Jūs rūtelės, jūs žaliosios,
Daugiau jūs neravėsiu,
Vainikėlio nedėvėsiu.
Palūkėki, bernužėli,
Dar aš eisiu į klėtelę.
Į klėtelę įeidama,
Ant skrynelės apalpdoma:
Tu skrynele, tu margoji,
Daugiau tavęs nerakinsiu,
Nė kraitelio nevėdinsiu.
Palūkėki, bernužėli,
Dar aš eisiu pas močiutę.
Pas močiutę įeidama
Ir ašarėles braukdama:
Motinėle sengalvėle,
Daugiau jūs nelankysiu.

kučiams dorybių, išminties ir stiprybės pavyzdžių ir iš garbingos Lietuvos praeities.

Suaugusius Valančius moko „Paugusių žmonių knygelė“. Čia jo keliama ir aikštė ne garbingoji mūsų tautos praeitis, bet daugiausia įvairių ydų sudarkytoji dabartis. Valančius nori, kad žmonės tas ydas pamatytų ir jų saugotųsi.

Sunki baudžiava, ponų išnaudojimas, švietimo trūkumas padarė Lietuvai daug blogo. Užguiti vargo žmoneliai įprato lenktis svetimiems, greit pasiduoti kitų įtakai. Tokiu būdu atsirado puiki dirva įvairiems svieto perėjūnams, išnaudotojams ir veltėdžiams. Anais laikais Lietuvą buvo užplūdę „vengrai“, kurie tamsius žmonelius įvairiomis žolelėmis ir kitokiais niekniekais „gydė“. Jų gydomieji žmonės greičiau galą gaudavo, nekaip išgydavo. Liaudis skurdo, vadinamieji „vengrai“ Lietuvoj atsigaudavo, kitas iš jų dar gerokai skatiko susidėdavo. Valančius „Vengruos“ ir parodo, kas buvo iš tikrųjų tie „vengrai“, ko jie vaikštinėjo ir kaip žmones gydė.

Nemažiau už „vengrus“ žmones išnaudodavo lokininkai, čigonai, žydai pirkliai, elgetos ir šundaktariai. Ir jų nedoriems darbams į aikštę iškelti Valančius parašė keletą straipsnelių, kuriuose aiškiai išrodė jų suktybes ir šunybes. Barė Valančius už ir tikėjimą burtais. Su tuo blogu papročiu Valančius liepė kovoti kunigams ir per bažnyčias. Tuo reikalu jis buvo net aplinkrašty išleides.

Tikėjimo reikalus jis labai sumaniai aiškina straipsneliuos: „Napaleono Pirmojo kareivis“ ir „Stepono nelaimės“. Dorovės sunykimo priežastis ir pasekmės gvildena „Petro nėj ir jos nelaimės“ ir „Agatėj“.

(Bus daugiau)

Prieš raudonosios armijos Lietuvos okupaciją, Nepriklausomos Lietuvos kariai, žygyje, Kauno gatvėmis. — Taip ir veržiasi balsas: Jums garbė, kariai tėvynės, jūs žalių laukų artojai: jaunas dienas, jaunus žygius brangiai Lietuvai aukojat!.. Raudoniesiems užėjus Lietuvą jie buvo išsklaidyti į visas puses. Jie vienok liko ištikimi tėvynei ir stėjo kovoti pavieniai, slapstydami miškuose. Mainosi laikai, vilties daugiau, auštantis laisvės rytas artinas..

FRANZ WERFEL, „BERNADETOS GIESMĖ“ AUTORIS

(1890–1945)

Rugpiučio 26 dieną Hollywoode, po trijų širdies smūgių, mirė Franz Werfel.

Jo mirtis buvo skaudi staigmena visiems, kurie domėjosi šių dienų literatūra: velionis buvo vienas iš stipriausių ir garsiausių dabarties kūrėjų.

Pačioje Amerikoje jis ypač išgarsėjo prieš trejetą metų, kai pasirodė jo „Bernadetos Giesmė“, vaizduojanti Liurdo apsišėikimus. Europoje jo vardas buvo žinomas dar prieš aną karą, kada jis drąsiai stėjo į naują literatūros dirvą, ieškodamas moderniškos išraiškos ir drauge pirmoj vietoj statydamas dvasines vertybes.

Tuo jis ir jo srovė skyrėsi nuo kitų ano laiko rašytojų.

Kai Franz Werfel 1890 metais gimė Čekoslovakijos sostinėje Pragoje, kultūrinis pasaulis buvo giliai nugrimzdęs į pozityvizmo filosofiją, į gamtos mokslų garbinimą ir vengė sielos pasaulio, bėgo nuo metafizikos. Literatūroje klestėjo naturalizmas, kuris stengėsi kuo tiksliausiai atvaizduoti fiziinius, bet ne dvasinius buities atžvilgius. Tai buvo ta pati pozityvizmo filosofija, pritaikyta romanui, apysakai, dramai. Gamta ir jos įspūdžiai buvo ir impresionizmo srovės rūpestis. Šios linkmės rašytojams ir žmogaus siela buvo ne koks pastovus dalykas, bet nuolat besikeičiančių įspūdžių grandis.

Franz Werfel pasakė: mes, naujos kartos poetai, dainuosim ne daiktus ir įspūdžius, bet žmogaus sielą. Kiekvienas tikras poetas dainavo žmogaus sielos išgyvenimus. Bet Franz Werfelio ir jo srovės, pramintos ekspresionizmu, naujiena buvo toji, kad, palyginti dar stipriai stovinčio pozityvizmo ir ma-

terializmo dienomis, jie su visa energija, jaunystės entuziazmu ir poeto jautrumu iškėlė dvasios, sielos principą. Jo linkmė, ekspresionizmas, buvo sielos šauksmas prieš medžiagą, negyvą daiktą, fizinį faktą, žmogaus nunuoginimą ir sumedžiaginimą.

Kadangi jų, ekspresionistų, laikais atrodė, lyg medžiaga būtų pavergusi, apkaliniškas žmogaus išvidinį sielos gyvenimą, tai jų poezijoje toji pavergta dvasia kėlė maištą ir lauzė varžtus. Jų eilės ir dramos buvo pilnos pakelto balso, sprogdinančios jėgos ir energijos. Jie šaukte šaukė, griovė senuosius statusus ir kūrė naują giesmę: tai buvo sielos pergalės šaukimas.

Pats Franz Werfel dainavo: Ateik, Kuriančioji Dvasia, Formų marmurą sulaužyk.

Šiuose jo žodžiuose glūdi ekspresionizmo poezijos siekimas: dvasios iškėlimas ir senų formų suardymas.

Vienas autorius taip apibūdino šios srovės pastangas: „Žvilgsnis, kuris ilgą laiką telietė vien daiktų odą, skverbias nūn karšta pastanga per paviršį į

AUGO GIRIOJ

Augo girioj ažuolėlis, (3)
Pas tėvelį sūnužėlis. (2)
Rūpinosi tėvužėlis,
Kad jo mažas sūnaitėlis.
Nesirūpink, tėvužėli,
Užaugtavo sūnaitėlis.
Užaugtavo sūnužėlis,
Bus Lietuvos kareivėlis...
Man nereikia kareivėlio,
Tik man reikia artojelio.
Nepabuvęs kareivėliu,
Nebus geras artojelis.
Augo kiempė liepužėlė,
Pas močiutę dukterėlė.
Rūpinosi motinėle,
Kad jos mažą dukterėlė.
Nesirūpink, motinėle,
Užaugtavo dukterėlė.
Užaugtavo dukterėlė,
Bus drobėliu audėjelė.

ANT KALNO

Ant kalno karklai siūbavo, (3)
Pakalnėj vanduo liūliavo,
Liūliavo, liūliavo.
Tenai vaikščiojo mergelė (2)
Ten vaikščiojo mergužėlė,
Balta graži lelijėlė, lelija, lelija.

Štai ir atjoja bernelis, (2)
Štai atjoja bernužėlis
Balts gražus dobilėlis, dobilas,
dobilas.
Mergelė mano jaunoji, (3)
Kur šią naktelę nakvojai (n. 2)

Aukštam tėvelio svirnely, (2)
Margoj močiutės lovelėj (lov. 2)

daiktų esmė... Jam neberūpi praeinantieji, reliatyvūs dalykai, bet amžini ir absoliutūs, ne jų matomybė, bet esmė, ne jų pojūtinė, bet dvasinė pusė (žr. A. Jakštą „Ekspresionizmas dailėje ir poezijoje“).
Buvo tai savotiška audra, revoliucija literatūroje — smarki, pakeltu balsu šaukiant, varžtus ardanti.
Dėl šio savo brožo ekspresionizmas nepatiko senųjų, klasikinių kanonų gerbėjams. Lietuvių kritikoje Adomas Jakštą nuoneigė ekspresionizmo poeziją ir meną, gal būt, nepakankamai įsistebejęs į svarbiausią šios srovės brožą — dvasinio pasaulio iškėlimą garbės sostan.
Toku keliu ėjo Franz Werfel dar prieš pirmąjį pasaulinį karą ir dar po jo. Tai atsispindi jo ankstyvųjų metų poezijoje ir kituose kūriniuose. Bet ilgainiui, ypač kai autorius pradėjo daugiau įsileisti į grožinę prozą, jo kalbos pakeltas tonas švelnėjo, buvo ne toks įtemptas ir šaukiantis. Taip jis priėjo prie savo paskesnių raštų stiliaus — gyvo, uždegančio, tolyne nešančio ir sykiu paprasto. Jo kalba liko dinamiška kaip buvus, bet tai jau daugiau visų žmonių kalba, o ne vien aukštai įkvėpto poeto balsas.

Šiuose savo naujuose veikaluose Franz Werfel pasiliko vienas iš giliausių ir dvasiškiausių šio meto rašytojų. Jis ne tik dvasiškai vaizdavo, bet į ją žvelgė dar su tokiu religiniu tikrumu ir supratimu, kad jis buvo laikomas vienu iš religioškiausių dabarties au-

toriu. Savo religingumą jis labai priartėjo prie krikščionybės ir jos mintis bei jausmus atvaizduodavo savo knygoje — fikcinčių žmonių, krikščionių mintis, troškimus, maldas. Ne be reikalo kai kurie kritikai jį vadindavo krikščioniškiausiu šių laikų kūrėju.

Nors Franz Werfel buvo žvadas, bet jo raštuose iš tikrųjų randame ne tik krikščioniškų temų, bet ir krikščioniško žvilgsnio į žmones, daiktus ir amžinybę. Toks jo raštų pobūdis kartas nuo karto sukeldavo šnekas, kad Franz Werfel esąs priėmęs katalikų tikėjimą. Tačiau jis mirė ištikimas žydų religijai, nors pripažino, kad jis buvo „lemiamai paveiktas ir suformuotas krikščionybės ir Katalikų Bažnyčios“. Bažnyčią jis laikė „skaisčiausia pajėga ir šaltiniai, Dievo siųstus šin pasaulin kovoti prieš materializmo bei ateizmo blogybes ir atnešti apreiškimą varguolei žmonijos sielai“. Jis prisipažino, kad nori savo kukliomis pajėgomis Katalikų Bažnyčiai padėti, kovoje prieš anas blogybes ir dieviškųjų tiesų skleidime.

Franz Werfel garsus buvo savo lyrika, savo dramomis, kaip „Juarez ir Maksimilijonas“ arba „Jakobovskis ir pulkininkas“, ir savo prozos knygomis. Iš pastanųjų jo stipriausias veikalas yra „Muza Daghos Keturiadėšimt Dienų“, kur jis nupiešė vienos armėnų bendruomenės kovą prieš turkų pastangas juos išžudyti.

Plačiausiai Franz Werfel vardas nuskambėjo, kai 1942 metais išėjo „Bernadetos Giesmė“. Šių metų pradžioje šio veikalas Amerikoje buvo parduota per milijoną knygų. „Bernadetos Giesmės“ idomumas buvo kelerio pas: tūkstantiems širdžių buvo artimas pats Liurdas ir jo istorija, kitus vėl traukte traukė veikalas meninės savybės, kaip įvykių supynimas, asmenų apibūdinimas, pasakojimo gyvumas ir vaizdingumas, o dar kitiems ramybės nedavė smalsumas — kaip autorius žydas bus pavaizdavęs stebuklus, katalikų šventovę ir Bernadeta!

Jis tai pavaizdavo be priekaištų. Vienas kitas darė pastabą dėl smulkmenų, bet be jokio reikalo: Franz Werfel, rašydamas savo knygą, patarimų ieškojo ne kur kitur, kaip iš orančiškono vienuolio Fischerio, įžymaus austrų redaktoriaus, nuo nacių pasitraukusio šion šalin ir pernai mirusio.

Fischeris perskaitė ir veikalą korektūras. Radęs mažų nuklydimų Bažnyčios klausimuose, juos nurodė, ir Franz Werfel priėmė visas jo pataisas.

A. Vaičiulaitis.

Jeigu Jūs padovanosite porą batukų šiam mažyčiui, ir jis bus Jums dėkingas.